

**Мезинський
національний природний парк**

**СУДИННІ РОСЛИНИ
МЕЗИНСЬКОГО НПП**

Під редакцією Ю.О.Карпенка

Чернігів
Десна Поліграф
2016

УДК 582.35/. 99(477.51)
ББК 582 (4 Укр-4 Чер)
С 89

Рецензенти:

зав.кафедри біології НДУ імен М.Гоголя Л. О. Лобань

заступник директора з наукової роботи НПП
«Голосіївський» О. І. Прядко

С 89 Судинні рослини Мезинського НПП / Ю.О. Карпенко. –
Чернігів: Десна Поліграф, 2016. – 100 с.: 8 с. іл.

ISBN 978-617-7491-51-3

У книзі наведено анотовані переліки судинних рослин, виявлених на території Мезинського національного природного парку. Вони включають 772 види спонтанної флори, 194 види культивованої флори і 18 видів раритетної групи. Також містяться відомості про природно-екологічні і фітоценотичні особливості території Мезинського НПП, наводиться історичний нарис вивчення судинних рослин території національного парку.

*Рекомендовано
до друку рішенням НТР Мезинського НПП*

УДК 582.35/. 99(477.51)
ББК 582 (4 Укр- 4 Чер)

ISBN 978-617-7491-51-3

© Карпенко Ю.О., 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1. ПРИРОДНО-ЕКОЛОГІЧНІ ТА ФІТОЦЕНОТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП	6
Розділ 2. ІСТОРІЯ ВИВЧЕННЯ СУДИНИХ РОСЛИН МЕЗИНСЬКОГО НПП	12
Розділ 3. СУДИННІ РОСЛИНИ ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП І ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПОШИРЕННЯ НА ЙОГО ТЕРИТОРІЇ	15
3.1. АНОТОВАНИЙ СПИСОК ВИДІВ СУДИННИХ РОСЛИН СПОНТАННОЇ ГРУПИ ФЛОРИ	15
3.2. ВИДИ КУЛЬТИВОВАНОЇ ГРУПИ ФЛОРИ СУДИННИХ РОСЛИН	68
Розділ 4. РАРИТЕТНА КОМПОНЕНТА ФЛОРИ СУДИННИХ РОСЛИН ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП	80
ЛІТЕРАТУРА	95

ВСТУП

Мезинський національний природний парк створено 10 лютого 20106 року у Коропському районі Чернігівської області. Він має площу 31035,2 га, в тому числі 8543,9 га – у постійному користуванні. До складу території національного парку увійшло 9 природоохоронних об'єктів, всі мають місцевий статус, крім «Рихлівської дачі» зі статусом ландшафтної заказника загальнодержавного значення.

Місцевість багата на пам'ятки давньої культури та археології (близько 30). На його території виявлено стоянки первісних людей доби палеоліту, неоліту та бронзи. Велику наукову цінність мають 13 городищ часів Київської Русі, в с.Вишеньках збереглися пам'ятки архітектури XVIII ст.: Успенська церква та палац графа Р.О.Рум'янцева-Задунайського. На хуторі Рихли функціонує Свято-Миколаївський пустинний чоловічий монастир, є старовинні ялинова і каштанова алеї, Цар-дуб віком понад 500 років, печери XVIII-XIX ст., Святе джерело. У с. Мезин за ініціативи краєзнавця В.Є.Куриленка створено народний археологічний науково-дослідний музей, експозиція якого висвітлює історію регіону, починаючи від палеоліту. У музеї – 5 відділів, серед них особливу цінність має відділ Мезинської стоянки. Всього зберігається близько 25 тис. експонатів. У 2008 відкрито філіал Мезинського музею у с.Свердловка (близько 5 тис. експонатів), в офісі НПП. Мезинський НПП поділяється на 2 природоохоронні науково-дослідні відділення: Хотинське та Рихлівське.. Для послуг туристів функціонують будиночки туриста в сс. Радичів і Городище та облаштовано 10 рекреаційних пунктів.

Наукові дослідження на території Мезинського НПП проводилися не одне століття, це було пов'язано з історично-археологічною спадщиною, але досліджувалися природно-ресурсні і біотичні компоненти його території. Експедиції наукових інститутів, навчальні практики студентів університетів, дослідження окремих груп біорізноманіття (судинні рослини, ентомо- і орнітофауна) сприяли накопиченню фактичних даних та обґрунтуванню наукової цінності даної території та її визнання у форматі національного статусу.

Відділ науки, екосовіти і рекреації НПП було створено 1 серпня 2007 року. В своїй діяльності він поєднує наукові дослідження, екоосвітнянську діяльність і рекреаційний формат сприйняття території. Вивчення окремих груп біоти сприяло залученню до організації досліджень співробітниками парку, різних науковців з академічних Інститутів Національної академії наук України і університетів.

Ботаніками на території Мезинського НПП виявлено 17 видів рослин, занесених до Червоної книги України (баранець звичайний, сальвінія плаваюча, водяний горіх плаваючий, зозулині сльози яйцевидні, гніздівка звичайна, коручка чемерниковидна, коручка темно-червона, любка дволиста, любка зеленоквіткова, пальчатокорінник м'ясочервоний, плавун щитолістий, плаун колючий, лілія лісова, цибуля ведмежа та інші). У заплавах озер – ценози латаття білого та сніжно-білого, плавуну щитолістого і глечиків жовтих, що занесені до Зеленої книги України.

Зоологічні дослідження констатують, що тваринний світ представлений видами лісового, лучного, навколородного, водного і синантропного фауністичних комплексів. Виявлено понад 30 видів з Червоної книги України (борсук звичайний, ванеса чорно-руда, видра річкова, вусач мускусний, горностаї, джміль моховий, джміль пахучий, дозорець-імператор, жук-олень, журавель сірий, змієїд, кордулегастер кільчатий, красотіл пахучий, кулик-сорока, лелека чорний, лунь польовий, лунь степовий, махаон, мідянка, орлан-білохвіст, п'явка медична, сорокопуд сірий, стерлядь, стрічкарка тополева, шуліка рудий та інші).

Вихід книги «Судинні рослини Мезинського НПП» – це результат майже десятирічної роботи науковців-ботаніків на чолі з начальником відділу Ю.О.Карпенком.

Книга адресована науковцям, природоохоронцям, студентам природничих спеціальностей університетів, а також вчителям загальноосвітніх навчальних закладів. Посібник може бути використаний при вивченні дисциплін ботанічного та природоохоронного змісту, а також при проведенні науково-дослідницьких робіт.

*Н.В.Симоненко,
директор Мезинського НПП*

Розділ 1.

ПРИРОДНО-ЕКОЛОГІЧНІ І ФІТОЦЕНОТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП

Згідно фізико-географічного районування (Екологічна енциклопедія, 2006) територія належить до Новгород-Сіверського Полісся Поліського краю Мішанолісової хвойно-вологої помірно-теплої зони. За геоботанічним районуванням (Національний атлас, 2008) територія належить Новгород-Сіверсько-Понорницького району дубово-соснових, дубових лісів та заплавної лук Чернігівсько-Новгород-Сіверського (Східно-Поліського) округу дубово-соснових та соснових лісів Східноєвропейської провінції Європейської широколистяно-лісової області. В гіпсометричному відношенні територія є підвищеною рівниною з коливаннями абсолютних відміток території від 212 м до 125 м.

Територія НПП «Мезинський» знаходиться в межах Понорницького лесового острова, найбільшого деснянського острова а межах України. В цілому ландшафти НПП «Мезинський» - перехідні від поліських до лісостепових, дана територія має найбільшу еродованість та оголення корінних порід. Долина Десни та її правобережні притоки, балки та яри розрізають всю товщу антропогенових та палеогенових відкладів і глибоко врізаються в товщу відкладів крейди. Основними ґрунтоутворюючими породами виступають лесовидні суглинки, що підстилаються мореною.

Ґрунтовий покрив НПП «Мезинський» характеризується переважанням на плакорних ділянках сірих опідзолених пілуватолегкосуглинкових, супіщаних і дерново-середньопідзолистих супіщаних і суглинкових та чорноземів опідзолених. В заплавної частині НПП ґрунтовий покрив досить різноманітний, зокрема від алювіально-дернових до торф'яно-болотних.

Територія НПП «Мезинський» характеризується сильно розчленованим рельєфом, що обумовлює наявність різноманітних місцевостей, серед них моренні-воднольодовикові рівнини, схиліві місцевості, надзаплавні тераси, сучасні річкові заплави і ерозійна сітка.

Природна рослинність на території НПП «Мезинський» не зазнала значних змін в результаті діяльності людини. Ценотична різноманітність становить понад 50 рослинних асоціацій. Лісистість

території становить 38%, під луками зайнято 16% території, болотами – 1%, водоймами – 3%. Вододільні простори розорані і зайняті під сільськогосподарські угіддя (35%), під забудовами і дорогами знаходиться 7% площі території національного природного парку.

На території НПП «Мезинський» переважає лісова рослинність, що представлена переважно дубові, липово-дубові, кленово-липово-дубові лісами, в яких дуб звичайний (*Quercus robur*) завжди формує перший ярус з домішками інших порід. Другий ярус створюють липа серцелиста (*Tilia cordata*) та клен гостролистий (*Acer platanoides*). Угруповання представлені такими субформаціями як дубовою, липово-дубовою, кленово-липово-дубовою, липовою, грабово-дубовою (ландшафтний заказник «Рихлівська дача»), ясенною (ботанічний заказник «Вишенська дача»).

Дубові ліси займають значні площі в центральній частині НПП «Мезинський» на схилах ярів і балок різних експозицій крутизною від 5° до 30°, а також вкривають плато на нерозораних ділянках. Серед дубових лісів переважають середньовікові та досягаючі, стиглих збереглося мало. Густий підлісок формує висока (до 5 м) ліщина звичайна (*Corylus avellana*). В трав'яному покриві домінують в залежності від екологічних умов яглиця звичайна (*Aegopodium podagraria*), зірочник лісовий (*Stellaria holostea*), осока волосиста (*Carex pilosa*), маренка запашна (*Asperula odorata*). Типовими неморальними асектаторами видами виступають чина весняна (*Lathyrus vernus*), копитняк європейський (*Asarum europaeum*), фіалка дивна (*Viola mirabilis*), переліска багаторічна (*Mercurialis perennis*).

Липово-дубові та кленово-липово-дубові ліси, основні масиви яких зосереджені в урочищах біля с Великий Ліс, займають вузькі міжбалочні шпилі та круті (25-35°) схили. За віком переважають середньовікові та досягаючі; середньобонітетні і високоповнотні деревостани чітко двохярусні. Перший ярус сформований дубом з домішкою ясена звичайного (*Fraxinus excelsior*). Другий ярус нижчий на 4-6 м, утворений липою серцелистою та кленом гостролистим. Густий і високий підлісок утворює ліщина звичайна. В трав'яному покриві домінують яглиця звичайна та осока волосиста.

В західній частині парку зустрічаються грабово-дубові ліси, серед них найбільш поширеною групою асоціацій є *Carpineto-Querceta caricosa (pilosae)*, що розміщуються на моренних

відкладеннях. На території заказника «Рихлівська дача» поширені похідні грабово-дубових лісів. Одноярусний і дуже густий деревостан в різних співвідношеннях утворюють граб звичайний, дуб звичайний, ясен звичайний, осика, береза повисла, липа серцелиста. Територія НПП «Мезинський» є останнім на сході форпостом зростання грабу звичайного (*Carpinus betulus*).

До складу синузій весняних ефемероїдів входять 5-7 видів, з яких переважаючими є анемона жовтецева (*Anemone ranunculoides*), пшінка весняна (*Ficaria verna*), ряст порожнистий (*Corydalis cava*), з додаванням зубниці бульбастої (*Dentaria bulbifera*), зірочок жовтих (*Gagea lutea*) та зірочок малих (*Gagea minima*).

Корінні ліси НПП «Мезинський» С.М.Панченко і В.А.Онищенко (2005) згідно флористичної класифікації відносять до класу *Fagetalia sylvaticae* Pawlowski 1928. Ними також виділено одну асоціацію гідрофільних лісів (*Ficario-Ulmetum*) і дві асоціації мезофільних лісів (*Stellario holosteae-Aceretum platanoidis* союзу *Quercus roboris-Tilion cordatae* та *galeoptodoni lutei-Carpinetum* союзу *Carpinion betuli*).

На давніх порубках корінних дубових, липово-дубових, кленово-липово-дубових лісів сформувалися похідні угруповання, які представлені осиково-березово-широколистяними лісами, що розміщені переважно в східній частині НПП, та березовими лісами, що зростають у північній його частині.

Типові для Лівобережного Полісся вільшняки на території НПП розміщуються в притерасних пониженнях, а також в пониженнях прохідних долин малих річок – приток Десни (Студинки, Хворостинки, Восковухи, Криски, Бистриці). Також на території парку значно поширеними є протиерозійні насадження з березою (*Betula pendula*) і робінією (*Robinia pseudoacacia*), які висаджені переважно на схилах та по краях ярів. У культурах берези відбувається природне відновлення корінних угруповань з неморальними, бореальними та лучними елементами. У культурах робінії з підліском з бузини червоної (*Sambucus racemosa*) формуються досить флористично бідні угруповання з участю кропиви дводомної (*Urtica dioica*), чистотілу звичайного (*Chenopodium majus*), підмаренника чіпкого (*Galium aparine*), розрив-трави звичайної (*Impatiens parviflora*).

Луки на території НПП «Мезинський» зосередженні переважно в заплаві Десни, в меншій мірі її приток, заплави яких частіше

заболочені. В межах парку заплава Десни має ширину 2-4 км і характеризується відсутністю заплавної лісової та незначною кількістю чагарників, що свідчить про активне використання цих луків в якості сіножатей та пасовищ. Вони представлені справжніми і болотистими луками, серед перших переважають лисохвостові та тонкомітлицеві. Зниження навколо озер-стариць займають болотисті луки, представлені угрупованнями бекманії звичайної (*Beckmannia eruciformis*) та мітлиці повзучої (*Agrostis stolonifera*).

Суходільні луки представлені угрупованнями формацій мітлиці звичайної (*Agrostis vulgaris*) та костриці овечої (*Festuca ovina*). На схилах правого корінного берега Десни, підвищених ділянках поширені остепнені луки з переважанням мітлиці виноградникової (*Agrostis vinealis*) та тонконогу вузьколистого (*Poa angustifolia*). На крейдяних ділянках відсутні специфічно крейдяні види (Мулярчук, 1965), в якості домінантів і співдомінантів виступають тонконіг вузьколистий (*Poa angustifolia*), тонконіг стиснутий (*Poa compressa*), лядвенець український та костриця овеча (*Festuca ovina*).

Болота на території НПП зосереджені в заплаві р. Десни, більш заболоченою є лівобережна її частина. Болотна рослинність представлена евтрофними трав'яними болотами, серед яких переважають угруповання осоки гострої (*Carex acuta*) та лепешняку великого (*Glyceria maxima*). Лісових боліт мало, вони поширені у долинах малих річок та представлені угрупованнями формації *Alneta glutinosa*.

Водна рослинність НПП «Мезинський» представлена найчастіше угрупованнями формацій глечиків жовтих (*Nuphar lutea*), латаття білого (*Nymphaea alba*), латаття сніжно-білого (*N. candida*), плавуна щитолистого (*Nymphoides peltata*), рдесників пронзенolistого (*Potamogeton perfoliatus*), та рдесника блискучого (*P. lucens*), різьку алоеvidного (*Stratiotes aloides*) та куширу темнозеленого (*Ceratophyllum demersum*).

Серед прибережноводних ценозів, які розміщуються невеликими смугами неподалік водойм та заростаючих стариць, поширені угруповання формацій з очеретом звичайним (*Phragmites australis*), лепешняком великим (*Glyceria maxima*), куги озерної (*Scirpus lacustris*), сусака зонтичного (*Butomus umbellatus*).

Частина сільгоспугідь (в основному землі запасу, частково розпайовані землі) на даний час не використовуються і є перелогами стадії формування угруповань пирієм повзучим (*Elytrigia repens*)! На перелогових територіях навколо лісових масивів відбувається заростання осикою (*Populus tremula*), місцями сосною звичайною (*Pinus silvestris*), березою (*Betula pendula*), кленом ясенелистим (*Acer negundo*) і робінією (*Robinia pseudoacacia*).

Рекреаційні впливи на рослинний покрив НПП включають такі напрямки як механічне пошкодження дерев і чагарників, збір квітів, лікарської сировини, ягід, грибів, ущільнення ґрунту, опосередкований варіант впливу через фактор неспокою для тварин в лісі, рибальство, мисливство та ряд інших. Найбільший вплив рекреаційних синників мають лісові території та лучні ділянки, які знаходяться навколо населених пунктів.

Загальна тенденція змін рослинного покриву під впливом діяльності антропогенного чинника, в тому числі і частково рекреаційної складової, дозволяє констатувати, що на окремих територіях відбувається процеси спрощення структури окремих ценозів, вторгнення ряду видів бур'янової групи з агресивною стратегією, виникнення нестабільних ценозів, зниження продуктивності та стійкості природних угруповань..

До складу НПП увійшло 9 існуючих об'єктів ПЗФ, що мають статус заказників: ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Рихлівська дача» (789 га), ботанічний заказник місцевого значення «Дубравка» (742 га), ландшафтні заказники місцевого значення: «Мезинська Швейцарія» (154 га), «Криничне» (36 га), «Коропський» (114 га), «Свердловський» (159 га), «Жуків яр» (118 га), «Зміївщина» (247 га); лісовий заказник місцевого значення «Вишенська дача» (678 га).

Особливістю рослинності Мезинського НПП в цілому є те, що вона характеризується значною різноманітністю та комплексністю, відсутністю великих площ, зайнятих однорідною рослинністю.

НПП «Мезинський» займає вузлове місце в екологічній мережі Новгород-Сіверського Полісся (Панченко та ін., 2003) та Чернігівської області (Карпенко, 2005, 2007, 2016), і виступає як екологічне ядро національного рівня в регіональній екомережі Чернігівської області та національній екомережі України.

Розділ 2.

ІСТОРІЯ ВИВЧЕННЯ СУДИНИХ РОСЛИН МЕЗИНСЬКОГО НПП

Територія Мезиського НПП була частково охоплена дослідженнями у різні часи. В історії дослідження флори і рослинності регіону в межах території національного парку ми виділяємо три періоди:

перший період починається з середини XVIII століття до початку XX століття,

другий – включає початок, середину і кінець XX століття,

третій – початок XXI століття і до сьогодні.

Перші флористичні дослідження на території регіону пов'язані з науковими академічними експедиціями в середині XVIII-XIX ст., які були організованими Російською Академією наук (Барбарич, 1954). Регіональні дослідження здійснювалися в межах вивчення рослинного покриву Чернігівської губернії, які були описані в роботах Е.Р. Траутфеттера, А.С. Роговича, В.В. Монтрезора, І.Ф. Шмальгаузена, тут була представлена загальна характеристика систематичних груп, а саме класів з невеликим переліком родин для голонасінних, однодольних, дводольних, папоротників, мохів, грибів, водоростей. Дослідження околиць Новгород-Сіверського проводив В. Мертліс.

Видовий склад флори вищих судинних рослин для різних типів рослинності північних повітів в межах протікання р. Десни досліджував П. Міщенко, його робота «Краткий очерк о поездке с ботанико-географической целью на меловые отложения по р. Десне» вийшла у 1905 році.

Під час комплексної експедиції акад. Л.С. Берга по вивченню різних повітів Чернігівської губернії, зокрема Кролевецького повіту, дану територію досліджував ботанік І.І. Спригін, його результати наведені у роботах «Геоботанические работы в Черниговской губернии...» та інших (Спригін, 1912-1914).

Другий період дослідження рослинного світу території майбутнього національного парку починається із досліджень лукознавця Д.Я. Афанасьєва лук р. Десни щодо її використання та поліпшення (Афанасьєв, 1936, 1941, 1959).

Вивчення водної рослинності р.Десни та її заплавних водойм, проводилися К.А.Семеніхіною під час виконання досліджень відповідної тематики і вони були описані у роботі «Водна рослинність р.Десни і водойм її заплави в межах УРСР» та ряді інших (Семеніхіна, 1979, 1982). Роботами Д.В. Дубини та К.А. Семеніхіної охарактеризовано поширення *Trapa natans* L. у цілому на Україні, а також на р.Десна (Дубина, 1982; Дубина, Семеніхіна, 1978), а виду *Nymphoides peltata* (S. G. Gmel.) O. Kuntze (Дубина, Мороз, 1977), нові місцезнаходження рідкісних видів у заплавних водоймах р. Десни (Семеніхіна, 1979).

С.О. Мулярчук досліджував рослинність Чернігівщини в цілому, частково заплавні луки (Мулярчук, 1958, 1970).

Флористичні знахідки на території області (та її північних регіонах) відмічені у роботах М.П.Слободяна «Нотатки про природне поширення деяких видів вищих рослин на Чернігівському Поліссі» (Слободян, 1963), Т.Л.Андрієнко і О.І.Прядко «Нові місцезнаходження рідкісних видів на Українському Поліссі» (Андрієнко, Прядко, 1977), П.М.Устименка «Флористичні знахідки на території запроектованого Мезинського природного національного парку» (Устименко, 1984, 1987). Дисертаційна робота П.М.Устименка була присвячена науковому обґрунтуванню та проекту створення майбутнього національного парку.

Узагальнююча монографія «Растительный мир Украинского Полесья в аспекте его охраны» авторів Т.Л. Андрієнко і Ю.Р.Шеляг-Сосонко є своєрідним вказівником розвитку природно-заповідних територій на десятиріччя, в ній є матеріали, що стосувалися і території Мезинського НПП як проектованого об'єкту (Андрієнко, Шеляг-Сосонко, 1983).

Флористичні дослідження території майбутнього Мезинського НПП Ю.О.Карпенком розпочалися у 1992 році та тривають до сучасного часу.

На території Чернігівської області встановлено сучасні локалітети поширення та нові місцезнаходження рідкісних видів, в тому числі і північно-східних її районів (Лукаш, Карпенко, 1996, 1997; Лукаш, Карпенко, Прядко, 1998).

Третій період починається з початку ХХІ століття і до сьогоднішнього та пов'язаний із сучасним вивченням флори і рослинності

існуючого національного парку як об'єкту ПЗФ України. Цей період більше пов'язаний із дослідженнями на об'єктах природно-заповідного фонду в цілому і поліському регіоні зокрема (Природно-заповідний фонд Чернігівської області, 2002), (Карпенко, Графін, 2001, 2004; Карпенко, 2004, 2007, 2010, 2014; Карпенко, Графін, 2007; Лукаш, 2004, 2005).

Нові місцезнаходження рідкісних видів на території області висвітлювалися через знахідки *Huperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank & Mert. на Лівобережному Поліссі (Карпенко, Графін, 2003), *Scheuchzeria palustris* L. на Новгород-Сіверському Поліссі (Карпенко, Графін, 2006), *Nymphoides peltata* (S. G. Gmel) O. Kuntze (Карпенко, 2010), «Види судинних рослин, що занесені до Червоної книги України» (Карпенко, Графін, Яковенко, 2004), «Знахідки рідкісних видів на окремих природно-заповідних територіях Новгород-Сіверського Полісся» (Карпенко, Графін, 2004), «Види з Червоної книги України на території південного сходу Новгород-Сіверського Полісся» (Карпенко, Графін, 2005), «Раритетні види вищих спорових судинних рослин та їх представленість на територіях природно-заповідного фонду Чернігівської області» (Карпенко, 2005).

Для території Лівобережного Полісся виявлені нові флористичні знахідки на північному сході України (Панченко, Карпенко, Графін, 2006) та проаналізовані весняні ефемероїди листяних лісів (Панченко, Лукаш, Черноус, 2006).

Поширення рідкісних видів для території Українського Полісся, у т.ч. і Чернігівської області, висвітлено «Рідкісні види судинних рослин Українського Полісся» (Т. Л. Андрієнко, 2008).

Созологічне значення флористичних досліджень проведено у роботах О.В.Лукаша і Т.Л. Андрієнко «Редкие и охраняемые растения Полесья» де висвітлено поширення раритетної фракції на території Полісся (Лукаш, Андрієнко, 2011), «Ботанически ценные охраняемые природные территории Полесья» (Лукаш, Андрієнко, 2014), «Созологически ценные растительные сообщества Полесья» (Лукаш, Андрієнко, 2014). Ці роботи частково стосувалися і території Мезинського НПП.

На сучасному етапі флористичні і фітоценотичні дослідження на території Мезинського НПП продовжуються.

Розділ 3.

СУДИННІ РОСЛИНИ ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП І ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПОШИРЕННЯ НА ЙОГО ТЕРИТОРІЇ

3.1. АНОТОВАНИЙ СПИСОК ВИДІВ СУДИННИХ РОСЛИН СПОНТАННОЇ ГРУПИ ФЛОРИ

Вивчення флори на території Мезинського національного природного парку має важливе значення не тільки як інвентаризаційний процес, але і як можливість, яка забезпечує оцінку видової різноманітності і флористичного багатства окремих фітоценозів, наявність видів природної (спонтанної) флори, культивованого компоненту флори та її впливи на природну, оцінити представленість раритетної групи флори і відповідних рівнів забезпечення охороною видів судинних рослин.

Результати узагальнення власних даних і літературних даних. Дозволи автору констатувати дані щодо спонтанної (природної) флори вищих судинних рослин Мезинського НПП. Її характеристики наведено у форматі таблиці 3.1.1.

Всього до таблиці 3.1.1. включено 772 види.

Для оцінки частоти трапляння нами використовувалися геоботанічні описи та окремі дані про площу, зайняту різними групами ценозів і їх флористичний склад.

Відомості про рідкісні види знаводяться на основі наявних флористичних і популяційних даних, із врахуванням площ популяцій або екоотопів, придатних для виду.

Наведено також частоту трапляння видів по п'ятибальній шкалі, зокрема: 1 – рідкісний вид, 2 – спорадично зустрічається, 3 – нечасто зустрічається, 4 – звичайний вид, 5 – вид, що зустрічається часто.

Участь виду у фітоценозі:

Dm – доміант;

sDm – субдоміант;

As – асектатор.

При характеристиці поширення видів було використано скорочення назв груп ценозів і угруповань:

Aln – заболочені ліси з ярусом *Alnus glutinosa* (вільхові болота) та угруповання *Salix cinerea* (клас *Alnetea glutinosae*),

Aq – водна рослинність і відповідні її класи;

Art – рудеральні угруповання з домінуванням дво- і багаторічників різних родин;

Bd – нітрофільні угруповання однорічників класу *Bidentetea tripartiti*;

Cr-Quer – мезофільні широколистяні ліси, здебільшого грабово-дубові;

Cn – дрібноосокові евтрофні болота союзу *Caricion nigrae*;

KF – нелісові угруповання пісків;

Ma – лучні угруповання, в т. ч. угруповання стійких до витоптування видів;

Mc – гігрофільні нелісові угруповання;

PhC – прибережно-водні угруповання та евтрофні болота;

Pa – угруповання стійких до витоптування однорічників класу *Polygono-Poetea annuae*;

PuPQ – соснові та дубово-соснові ліси класу *Pulsatillo-Pinetea*;

Qt – світлі широколистяні ліси з видами «термофільної групи»;

Qr – широколистяні ліси та чагарники на бідних ґрунтах;

AntRb – антропогенні протиерозійні ліси класу *Robinietea*;

RP – мезофільні чагарникові угруповання (*Rhamno-Prunetea*);

Sg – рудеральні і сегетальні угруповання однорічників (клас *Stellarietea mediae*);

Sal-P – вербові і тополеві ліси, прирічкові і заплавні чагарникові угруповання (клас *Salicetea purpureae*);

Cult – угруповання штучно створені, частково натуралізовані; якщо таксон, який є у спонтанній флорі, трапляється також в культурі, цей факт відмічено словом Cult.

Назви видів судинних рослин наводяться згідно "Vascular plants of Ukraine. A nomenclatural checklist" (Mosyakin, Fedoronchuk, 1999). [54].

Види спонтанної флори судинних рослин Мезинського НПП і особливості їх поширення на його території

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
LYCOPODIOPHYTA				
Lycopodiaceae				
1.	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	As	2, 3	PuPQ
2.	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	As	1, 2	PuPQ
Huperziaceae				
3.	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh ex Schrank	As	1	PuPQ
EQUISETOPHYTA				
Equisetaceae				
4.	<i>Equisetum arvense</i> L.	As	4, 5	Ma
5.	<i>Equisetum fluviatile</i> L.	As	4, 5	PhC, Ai, Ag
6.	<i>Equisetum hyemale</i> L.	Dm, As	3	Cr-Quer
7.	<i>Equisetum palustre</i> L.	As	2	PhC, Ma
8.	<i>Equisetum pratense</i> L.	As	4, 5	Aln
9.	<i>Equisetum ramosissimum</i> Desf.	As	4, 5	Aln
10.	<i>Equisetum sylvaticum</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Aln
POLYPODIOPHYTA				
Athyriaceae				
11.	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	As	4	Cr-Quer, Aln
Cystopteridaceae				
12.	<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.	As	4	Cr-Quer

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
13.	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.	As	3, 4	Cr-Quer
Dennstaedtiaceae				
14.	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn	Dm, As	4, 5	PuPQ
Dryopteridaceae				
15.	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs	As	4, 5	PuPQ Cr-Quer, Aln
16.	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A.Gray	As	2, 3	Aln
17.	<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A. Gray .	As	4, 5	Qr
18.	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	As	4	Cr-Quer, Aln,
19.	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth	As	1, 2	Cr-Quer
20.	<i>Polystichum braunii</i> (Spenn.) Fee	As	1	Cr-Quer
Onocleaceae				
21.	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.	As	2	Qr
Ophioglossaceae				
22.	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	As	1	Ma
Polypodiaceae				
23.	<i>Polypodium vulgare</i> L.	As	2	Aln
Salviniaceae				
24.	<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Dm, As	1, 2	Aq, PhC

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Thelypteridaceae				
25.	<i>Thelypteris palustris</i> Schott	As	3, 4	PhC
PINOPHYTA				
Cupressaceae				
26.	<i>Juniperus communis</i> L.	As	2, 3	PuPQ
Pinaceae				
27.	<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst	Dm, sDm	4, 5	PuPQ
28.	<i>Larix sibirica</i> Ledeb.	As	2, 3	PuPQ
29.	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ
30.	<i>Pinus banksiana</i> Lamb.	As	2, 3	PuPQ
MAGNOLIOPHYTA				
LILIOPSIDA				
Alismataceae				
31.	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	As	4, 5	PhC
32.	<i>Sagittaria sagittifolia</i> L.	As	4, 5	PhC
Alliaceae				
33.	<i>Allium angulosum</i> L.	As	4, 5	Ma
34.	<i>Allium oleraceum</i> L.	As	4, 5	Ma
35.	<i>Allium scorodoprasum</i> L.	As	4, 5	Sg
36.	<i>Allium ursinum</i> L.	As	1, 2	Ai
37.	<i>Allium vineale</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
Acoraceae				
38.	<i>Acorus calamus</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC
Araceae				
39.	<i>Calla palustris</i> L.	As	3	Aln

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Asparagaceae				
40.	<i>Asparagus officinalis</i> L.	As	4	FB, KC, Ma, PP
Asphodelaceae				
41.	<i>Anthericum ramosum</i> L.	As	4	PuPQ
Butomaceae				
42.	<i>Butomus umbellatus</i> L.	As	4, 5	PhC
Convallariaceae				
43.	<i>Convallaria majalis</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ Qt, Cb, Aln
44.	<i>Majanthemum bifolium</i> (L.) F.W.Schmidt	sDm, As	4, 5	Cr-Quer, Aln
45.	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	As	4	Cr-Quer, Aln
46.	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	As	4	KC, RP, PuPQ, Qt
Cyperaceae				
47.	<i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla	As	4	PhC
48.	<i>Carex acuta</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC
49.	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	Dm, sDm	4, 5	Aq, PhC
50.	<i>Carex appropinquata</i> Schum.	As	4, 5	PhC
51.	<i>Carex brizoides</i> L.	As	4, 5	Aln
52.	<i>Carex cinerea</i> Pollich	As	4, 5	Cn
53.	<i>Carex digitata</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Qt
54.	<i>Carex distans</i> L.	As	4, 5	Ma

Номер	Таксон	Участь у фитоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
55.	<i>Carex echinata</i> Murr.	As	4, 5	Cn
56.	<i>Carex elata</i> All.	Dm,	4, 5	PhC
57.	<i>Carex elongata</i> L.	As	4, 5	Aq, PhC
58.	<i>Carex ericetorum</i> Poll.	Dm,sDm	4, 5	KC, PuPQ
59.	<i>Carex hirta</i> L.	As	4, 5	Ma, RP, Qt
60.	<i>Carex leporina</i> L.	As	4, 5	Ma
61.	<i>Carex michelii</i> Host	As	4, 5	Qt
62.	<i>Carex muricata</i> L.	As	4, 5	Aln, Cr-Quer
63.	<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard	As	4, 5	Car
64.	<i>Carex otrubae</i> Podp.	As	4, 5	Aq, PhC
65.	<i>Carex pallescens</i> L.	As	4, 5	Ma
66.	<i>Carex panicea</i> L.	As	4, 5	Ma
67.	<i>Carex pilosa</i> Scop.	Dm,	4, 5	Cr-Quer
68.	<i>Carex praecox</i> Schreb	As	4, 5	PuPQ Ma
69.	<i>Carex pseudocyperus</i> L	As	4, 5	PhC
70.	<i>Carex remota</i> L.	As	4, 5	Mc, Aln
71.	<i>Carex riparia</i> Curt.	As	4, 5	PhC, Ma, Aln
72.	<i>Carex spicata</i> Huds. (<i>Carex contigua</i> Hoppe)	As	4, 5	Ma, Cr-Quer, Aln
73.	<i>Carex sylvatica</i> Huds.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
74.	<i>Carex tomentosa</i> L.	As	4, 5	Ma
75.	<i>Carex vesicaria</i> L	As	4, 5	PhC
76.	<i>Carex vulpina</i> L.	As	4, 5	Ma
77.	<i>Eleocharis acicularis</i> (L.) Roem.	As	4, 5	Aln
78.	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem.et Schult.	Dm, sDm	4, 5	PhC

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
79.	<i>Schoenoplectus lacustris</i> (L.) Pall.	As	4, 5	PhC
80.	<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i> (C.C.Gmel.) Pall.	As	4, 5	PhC
81.	<i>Scirpus lacustris</i> L.	Dm,	4, 5	PhC, Ma, Aln
82.	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	As	4, 5	PhC, Ma, Aln
Hydrocharitaceae				
83.	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	As	4, 5	Aq
84.	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	Dm,	4, 5	Aq, PhC
85.	<i>Stratiotes aloides</i> L.	Dm,	4, 5	Aq
Iridaceae				
86.	<i>Iris pseudacorus</i> L.	As	4, 5	PhC
87.	<i>Iris sibirica</i> L.	As	1	Ma
Juncaceae				
88.	<i>Juncus atriculatus</i> L.	Dm,	4, 5	PhC
89.	<i>Juncus bufonius</i> L.	Dm,	4, 5	PhC
90.	<i>Juncus compressus</i> Jacq	As	4, 5	Ma
91.	<i>Juncus conglomeratus</i> L.	As	4, 5	Ma, Qr
92.	<i>Juncus effusus</i> L.	As	4, 5	Art
93.	<i>Juncus inflexus</i> L.	As	4, 5	Ma
94.	<i>Juncus tenuis</i> Willd.	As	4, 5	Pa, Ma
95.	<i>Luzula campestris</i> (L.) DC.	As	4, 5	PuPQ
96.	<i>Luzula multiflora</i> (Ehrh.) Lej.	As	4, 5	Ma
97.	<i>Luzula pallescens</i> Sw.	As	4, 5	PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Lemnaceae				
98.	<i>Lemna gibba</i> L.	As	2	Aq, PhC
99.	<i>Lemna minor</i> L.	Dm,	3	Aq, PhC
100.	<i>Lemna trisulca</i> L.	Dm,	4, 5	Aq, PhC
101.	<i>Spirodela polyrrhiza</i> (L.) Schleid.	Dm, sDm	4, 5	Aq, PhC
Liliaceae				
102.	<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker Gawl.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
103.	<i>Gagea minima</i> (L.) Ker Gawl.	As	4, 5	FB, Cr-Quer
104.	<i>Gagea pusilla</i> (F.W.Schmidt) Schult. et Schult. f.	As	3, 4	KC
105.	<i>Lilium martagon</i> L.	As	1, 2	Qp, Cr-Quer
Melanthiaceae				
106.	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	As	2	PhC, Ma, Aln
Najadaceae				
107.	<i>Najas marina</i> L.	As	3	Aq
Orchidaceae				
108.	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L) Soo	As	2, 3	Ma
109.	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L) Soo	As	2, 3	Ma
110.	<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser	As	1	PuPQ
111.	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	As	2	Qp, Cr-Quer, Aln
112.	<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	As	2	Aln
113.	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	As	2	Cr-Quer

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
114.	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	As	2, 3	Qt, Cr-Quer
115.	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	As	2, 3	Qt, Cr-Quer
Поaceae				
116.	<i>Agrostis gigantea</i> Roth	As	4, 5	Ma, PP
117.	<i>Agrostis stolonifera</i> L.		4, 5	PhC, Ma
118.	<i>Agrostis capillaris</i> L. (A. tenuis Sibth.)	As	3	Ma, RP, PuPQ
119.	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	As	4, 5	PuPQ
120.	<i>Alopecurus aequalis</i> Sobol.	As	4, 5	PhC
121.	<i>Alopecurus pratensis</i> L.	Dm,	4, 5	Ma, Aln
122.	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) J.Presl et C.Presl	As	4, 5	Ma
123.	<i>Avenella flexuosa</i> (L.) Drejer	As	4, 5	PuPQ
124.	<i>Brachypodium sylvatica</i> (Huds.) P.Beauv.	As	4, 5	RP, Cr-Quer, Aln
125.	<i>Briza media</i> L.	Dm,	4, 5	Ma
126.	<i>Bromopsis benekenii</i> (Lange) Holub (Bromus benekenii Lange)	Dm, sDm	4, 5	Cr-Quer
127.	<i>Bromopsis inermis</i> (Leyss.) Holub	Dm, sDm	4, 5	Ma
128.	<i>Bromus hordeaceus</i> L. (B. mollis L.)	As	4, 5	Ma
129.	<i>Bromus squarrosus</i> L.	As	4, 5	KC

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
130.	<i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth	Dm, sDm	4, 5	PuPQ Ma
131.	<i>Calamagrostis canescens</i> (Weber) Roth	Dm, sDm	4, 5	PM, Ag
132.	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	Dm, sDm	4, 5	KC, Ma, RP, PuPQ
133.	<i>Catabrosa aquatica</i> (L.) P.Beauv.	As	4, 5	PhC
134.	<i>Corynephorus canescens</i> (L.) P.Beauv.	As	2, 3	KC, PP
135.	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	As	4, 5	KC, PP
136.	<i>Dactylis glomerata</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Art, Ma, Cr-Quer
137.	<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) P.Beauv.	Dm, sDm	4, 5	Art, Ma, Aln
138.	<i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop.	As	4, 5	Sm
139.	<i>Echinochloa crusgalli</i> (L.) P.Beauv.	As	4, 5	Sm
140.	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	Dm, sDm	4, 5	FB, Qt
141.	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	Dm, sDm	4, 5	Art, PhC,
142.	<i>Eragrostis minor</i> Host	As	3	Sg
143.	<i>Eragrostis pilosa</i> (L.) P.Beauv.	As	4, 5	Sg
144.	<i>Festuca beckeri</i> (Hack.) Trautv.	As	4, 5	KC, PuPQ
145.	<i>Festuca ovina</i> L.	As	4, 5	KC, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
146.	<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	As	4, 5	Aln, Cr-Quer, Sp
147.	<i>Festuca regeliana</i> Pavl.	As	4, 5	Ma
148.	<i>Festuca polesica</i> Zapat.	As	4, 5	PuPQ
149.	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Dm, sDm	4, 5	Art, Ma
150.	<i>Festuca rubra</i> L. s.l.	As	4, 5	RP, Ma
151.	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	Dm, sDm	4, 5	PhC, Mc
152.	<i>Glyceria maxima</i> (C.Hartm.) Holmberg	Dm, sDm	4, 5	PhC
153.	<i>Glyceria nemoralis</i> (Uechtr.) Uechtr. & Korn.	As	4, 5	PhC, Bd
154.	<i>Hirochloë repens</i> (Host) P.Beauv.	As	4, 5	Ma, PP
155.	<i>Holcus lanatus</i> L.	As	3	Ma
156.	<i>Koeleria glauca</i> (Spreng.) DC.	As	4, 5	KC, PP
157.	<i>Leersia oryzoides</i> (L.) Sw.	As	4, 5	Bd, PhC
158.	<i>Lolium perenne</i> L.	As	4, 5	Art, MA, Pa
159.	<i>Melica nutans</i> L.	As	3	PuPQ, Qt, Cr-Quer
160.	<i>Milium effusum</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln, Cr-Quer
161.	<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench	Dm, sDm	4, 5	Qr, Qt
162.	<i>Phalaroides arundinacea</i> (L.) Rausch.	As	4, 5	PhC, Ma
163.	<i>Phleum phleoides</i> (L.) H.Karst.	As	4, 5	PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
164.	<i>Phleum pratense</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Ma
165.	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. ex Steud.	Dm, sDm	4, 5	Aq, PhC
166.	<i>Poa angustifolia</i> L.	As	4, 5	Ma, RP, PP, Qt
167.	<i>Poa annua</i> L.		4, 5	Pa, PhC, Mc, Ma
168.	<i>Poa bulbosa</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Art
169.	<i>Poa compressa</i> L.	As	4, 5	Pa, Ma, Qt
170.	<i>Poa nemoralis</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
171.	<i>Poa palustris</i> L.	As	4, 5	PhC, Ma
172.	<i>Poa pratensis</i> L.		4, 5	PhC, Ma
173.	<i>Poa trivialis</i> L.	As	4, 5	PhC, Mc, Ma, Ai
174.	<i>Setaria pumila</i> (Poir.) Roem. & Schult.	As	4, 5	Sg, Ma
175.	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P.Beauv.	As	4, 5	Sg, Art
176.	<i>Setaria viridis</i> (L.) P.Beauv.	As	4, 5	Sg, KC, Ma
177.	<i>Triticum aestivum</i> L.	L	4, 5	Ma, Aln
Potamogetonaceae				
178.	<i>Potamogeton acutifolius</i>	As	4, 5	Aq
179.	<i>Potamogeton berchtoldii</i> Fieber	As	4, 5	Aq
180.	<i>Potamogeton crispus</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aq
181.	<i>Potamogeton friesii</i> Rupr.	As	4, 5	Aq
182.	<i>Potamogeton lucens</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aq
183.	<i>Potamogeton natans</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aq, PhC
184.	<i>Potamogeton pectinatus</i> L.	As	4, 5	Aq
185.	<i>Potamogeton perfoliatus</i> L.	As	4, 5	Aq

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценогічна приуроченість
186.	<i>Potamogeton trichoides</i> Cham. et Schlecht.	As	4, 5	Aq
Sparganiaceae				
187.	<i>Sparganium emersum</i> Rehm.	As	4, 5	PhC
188.	<i>Sparganium erectum</i> L.	As	4, 5	PhC
Melanthiaceae				
189.	<i>Paris quadrifolia</i> L.		3	RP, Aln, Cr-Quer
Typhaceae				
190.	<i>Typha angustifolia</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC
191.	<i>Typha latifolia</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC
192.	<i>Typha laxmannii</i> Lepech.	As	4, 5	PhC
Magnoliopsida				
Aceraceae				
193.	<i>Acer campestre</i> L.	As	4, 5	Qp, Aln, Ag
194.	<i>Acer negundo</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC, Cr-Quer, Ai
195.	<i>Acer platanoides</i> L.	Dm, sDm	4, 5	RP, PP, AntRb, Qp, Cr-Quer, Aln, Ag, Sp
196.	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
197.	<i>Acer tataricum</i> L.	As	3	RP, PP, Qp, Aln
Adoxaceae				
198.	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln, Ag
Amaranthaceae				
199.	<i>Amaranthus albus</i> L.	As	4, 5	Art
200.	<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	As	4, 5	Sg, Ma
Apiaceae				
201.	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Cr-Quer, Aln

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
202	<i>Anethum graveolens</i> L.	As	4, 5	Cult
203.	<i>Angelica sylvestris</i> L.	As	3	Art PhC, Mc, Aln
204.	<i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm.	As	4, 5	Art, Ma, RP, Cr-Quer Aln
205.	<i>Archangelica officinalis</i> Hoffm.	As	3	Ag
206	<i>Carum carvi</i> L.	As	4, 5	Cult
207.	<i>Chaerophyllum aromaticum</i> L.	As	4, 5	Art, Ma, RP, Aln, Cr-Quer
208.	<i>Cicuta virosa</i> L.	As	3	Aln
209	<i>Cnidium dubium</i> Thell	As	4, 5	Art, Ma
210	<i>Conium maculatum</i> L.	As	4, 5	Art, Ma
211.	<i>Daucus carota</i> L.	As	4, 5	Ma
212.	<i>Eryngium planum</i> L.	As	4, 5	Ma, PP
213.	<i>Falcaria vulgaris</i> Bernh.	As	4, 5	Ma, FB
214.	<i>Heracleum sosnowskyi</i> Manden.	As	4, 5	Art, Ma
215.	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	As	4, 5	Ma
216.	<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch	As	4, 5	Cult
217.	<i>Oenanthe aquatica</i> (L.) Poir.	sDm, As	4, 5	PhC, Ag
218.	<i>Pastinaca sativa</i> L.	As	4, 5	Cult
219.	<i>Pastinaca sylvestris</i> Mill.	As	4, 5	Ma
220.	<i>Peucedanum oreoselinum</i> (L.) Moench	As	4, 5	RP, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
221.	<i>Peucedanum palustre</i> (L.) Moench	As	4, 5	Ag
222.	<i>Pimpinella saxifrage</i> L.	As	4, 5	Ma
223.	<i>Sanicula europaea</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
224.	<i>Sium latifolium</i> L.	As	4, 5	PM, Ma, Aln, Ag
225.	<i>Torilis japonica</i> (Houtt.) DC.		4, 5	RP, Aln, Sp
Apocynaceae				
226.	<i>Asclepias syriaca</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Ma
227.	<i>Vinca minor</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
228.	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	As	4, 5	Ma, Qt, PP
Aristolochiaceae				
229.	<i>Aristolochia clematidis</i> L.	As	4, 5	Ma, FB, RP, Aln
230.	<i>Asarum europaeum</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Ai
Asteraceae				
231.	<i>Achillea inundata</i> Kondr.	As	4, 5	Ma
232.	<i>Achillea millefolium</i> L. s.l.	As	4, 5	Ma, RP, PP, Qt
233.	<i>Ambrosia artemisifolia</i> L.	As	4	Ma
234.	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	As	3	PuPQ
235.	<i>Anthemis tinctoria</i> L.	As	4, 5	Art
236.	<i>Arctium lappa</i> L.	As	4, 5	Art, PhC
237.	<i>Arctium minus</i> (Hill.) Bernh.	As	4, 5	Art
238.	<i>Arctium nemorosum</i> Lej.	As	4, 5	Aln
239.	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	As	4, 5	Art, Aln
240.	<i>Artemisia absinthium</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
241.	<i>Artemisia annua</i> L.	As	4, 5	PuPQ
242.	<i>Artemisia campestris</i> L.	As	4, 5	KC, PP
243.	<i>Artemisia marschalliana</i> Spreng.	As	4, 5	KC, PP
244.	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	As	4, 5	Art, PhC, Ma
245.	<i>Bellis perennis</i> L.	As	4, 5	Ma
246.	<i>Bidens cernua</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Bd, PhC
247.	<i>Bidens frondosa</i> L.	H	4, 5	Bd, PhC, Aln, Ag
248.	<i>Bidens tripartita</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Bd, PhC
249.	<i>Carduus crispus</i> L.	As	4, 5	Art
250.	<i>Calendula officinalis</i> L.	As	4, 5	Cult
251.	<i>Centaurea cyanus</i> L.	As	4, 5	Ma, Cult
252.	<i>Centaurea jacea</i> L.	As	4, 5	Ma
253.	<i>Centaurea pseudophrygia</i> C.A.Mey	As	4, 5	Ma
254.	<i>Chondrilla juncea</i> L.	As	4, 5	KC, PP
255.	<i>Cichorium intybus</i> L.	As	4, 5	Ma
256.	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	As	4, 5	Art, Ma, RP
257.	<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.	As	4, 5	Ma, Aln
258.	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.	As	4, 5	Ma
259.	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	As	4, 5	Art
260.	<i>Conyza canadensis</i> (L.) Cronq.	As	4, 5	Ma, PuPQ
261.	<i>Crepis biennis</i> L.	As	4, 5	Ma
262.	<i>Crepis rhoeadifolia</i> M.Bieb.	As	4, 5	PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
263.	<i>Crepis tectorum</i> L.	As	4, 5	KC, PuPQ
264.	<i>Cyclachaena xanthiifolia</i> (Nutt.) Fresen (Iva <i>xanthiifolia</i> Nutt.)	Dm, sDm	4, 5	Art
265.	<i>Erigeron acris</i> L.	As	4, 5	Ma
266.	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	As	4, 5	Art, PhC, Ma, Aln
267.	<i>Filago arvensis</i> L.	As	4, 5	Art, PhC, Ma, Aln
268.	<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	As	4, 5	Sg, Cult
269.	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.	As	4, 5	PuPQ
270.	<i>Gnaphalium uliginosum</i> L.	As	3	PhC, Aln
271.	<i>Helianthus tuberosus</i> L.	As	4, 5	Art, Cult
272.	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	As	4, 5	KC, PuPQ
273.	<i>Heliopsis scabra</i> Dunal	As	4, 5	Art, Cult
274.	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
275.	<i>Hypochoeris maculata</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
276.	<i>Hypochoeris radicata</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
277.	<i>Inula britannica</i> L.	As	4, 5	Ma
278.	<i>Inula helenium</i> L.	As	2	Ma
279.	<i>Inula salicina</i> L.	As	4, 5	Ma
280.	<i>Jurinea cyanoides</i> (L.) Rchb.	As	3	KC, PuPQ
281.	<i>Lactuca serriola</i> Torner.	As	4, 5	Art, Ma, FB, Cr- Quer
282.	<i>Lactuca tatarica</i> (L.) C.A.Mey.	As	4, 5	Art

Номер	Таксон	Участь у фитоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
283.	<i>Lapsana communis</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
284.	<i>Leontodon autumnalis</i> L.	As	4, 5	Ma
285.	<i>Leontodon hispidus</i> L.	As	4, 5	KC, Ma
287.	<i>Lepidotheca suaveolens</i> (Pursh) Nutt. (<i>Chamomilla suaveolens</i> (Pursh) Rydb.)	As	4, 5	Art
288.	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	As	4, 5	Ma
289.	<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dumort.	As	4, 5	PuPQ, Cr-Quer, Aln
290.	<i>Petasites hybridus</i> (L.) P.Gaertn., B.Mey. & Scherb.	As	3	Art
291.	<i>Petasites spurius</i> (Retz)Rchb.		4, 5	PhC, Aln
292.	<i>Phalacrolooma annuum</i> (L.) Dumort. aggr. (<i>Stenactis annua</i> Nees;)	As	4, 5	Art, Ma, Cr-Quer, Aln
293.	<i>Phalacrolooma strigosum</i> (Miexl. ex Willd.)Txvelev	As	4, 5	Art, Ma, Cr-Quer, Aln
294.	<i>Picris hieracioides</i> L.	As	4, 5	KC, Ma
295.	<i>Pilosella bauhini</i> (Besser) Arv.-Touv. (<i>Hieracium bauhini</i> Besser)	As	4, 5	Ma, PuPQ
296.	<i>Pilosella cymosa</i> (L.) F.Schultz et Sch.Bip (<i>Hieracium cymosum</i> L.)	As	4, 5	Ma, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
297.	<i>Pilosella echioides</i> (Lumn.) F.Schultz et Sch.Bip. (<i>Hieracium echioides</i> Lumn.)	As	4, 5	PuPQ
298.	<i>Pilosella officinarum</i> F.Schultz et Sch.Bip (<i>Hieracium pilosella</i> L.)	Dm, sDm	4, 5	KC, PuPQ
299.	<i>Psephellus sumensis</i> (Kalen.) Greuter (<i>Centaurea sumensis</i> Kalen.)	As	4, 5	KC, PuPQ
300.	<i>Ptarmica cartilaginea</i> (Ledeb. ex Rchb.) Ledeb. (<i>Achillea cartilaginea</i> Ledeb. ex Rchb.)	As	4, 5	Ma
301.	<i>Ptarmica vulgaris</i> Blaskw. ex DC	As	4, 5	Ma
302.	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	As	2	Ma
303.	<i>Senecio jacobea</i> L.	As	3	PhC, Ma
304.	<i>Senecio sylvaticus</i> L.	As	4, 5	PuPQ
305.	<i>Senecio vulgaris</i> L.	As	4, 5	Sg
306.	<i>Solidago canadensis</i> L.	As	4, 5	Art, Ma
307.	<i>Solidago virgaurea</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Qt
308.	<i>Sonchus arvensis</i> L.	As	4, 5	Ma
309.	<i>Sonchus oleraceus</i> L.	As	4, 5	Sg
310.	<i>Sonchus arvensis</i> L.	As	4, 5	Ma
311.	<i>Sonchus oleraceus</i> L.	As	4, 5	Sg
312.	<i>Sonchus palustris</i> L.	As	4, 5	Art, PhC, Ma
313.	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	As	4, 5	Ma
314.	<i>Taraxacum officinale</i> Wigg. aggr.	Dm, sDm	4, 5	Sg, Pa, Art, PhC, Mc, Ma, RP

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
315.	<i>Taraxacum ericethrospermum</i> Andrz.	As	3	Sg, Pa, Art, PhC, Mc, Ma, RP
316.	<i>Tragopogon pratensis</i> L.	As	4, 5	Ma
317.	<i>Tragopogon ucrainicus</i> Artemcz.	As	4, 5	KC
318.	<i>Tussilago farfara</i> L.	As	4, 5	Art, PhC
319.	<i>Xanthium albinum</i> (Widder) H.Scholz	As	4, 5	Art
Balsaminaceae				
320.	<i>Impatiens grandulifera</i> Royle.	As	3	PhC, Aln
321.	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	As	4, 5	Aln
322.	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	H	4, 5	Art, PhC, Ma, RP, PP,
Berberidaceae				
323.	<i>Berberis vulgaris</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Cult
Betulaceae				
324.	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	Dm, sDm	4, 5	PhC
325.	<i>Alnus incana</i> L.	As	2	PuPQ, PhC
326.	<i>Betula pendula</i> Roth	Dm, sDm	4, 5	PuPQ
327.	<i>Betula pubescens</i> Ehrh.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ
Boraginaceae				
328.	<i>Borago officinalis</i> L.	As	4, 5	Sg, Cult
329.	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	As	4, 5	Sg, Art
330.	<i>Echium vulgare</i> L.	As	4, 5	Sg Ma, Art

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
331.	<i>Lappula squarrosa</i> (Retz) Dumort	As	4, 5	Ma, Art
332.	<i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill	As	4, 5	Ma, Art
333.	<i>Myosotis micrantha</i> Pall. ex Lehm.	As	4, 5	KC
334.	<i>Myosotis palustris</i> (L.) L.	As	4, 5	PhC
335.	<i>Myosotis nemorosa</i> Besser	As	4, 5	PhC
336.	<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	As	3	Qt
337.	<i>Pulmonaria obscura</i> Dumort.		4, 5	RP, Aln
338.	<i>Symphytum officinale</i> L.	As	4, 5	PhC, Ma, Ag
Brassicaceae				
339.	<i>Alliaria petiolata</i> (M.Bieb.) Cavara et Grande	As	4, 5	AntRb, Qt, Aln, Ag
340.	<i>Arabidopsis thaliana</i> (L.) Heinh.	As	4, 5	KC, PuPQ
341.	<i>Armoracia rusticana</i> G.Gaertn., B.Mey. & Scherb.	As	4, 5	Ma, Cult
342.	<i>Barbarea vulgaris</i> R.Br.	As	4, 5	Art, Sm
343.	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	As	4, 5	Art, Ma, PuPQ
344.	<i>Brassica campestris</i> L.	As	4, 5	Sg
345.	<i>Bunias orientalis</i> L.	As	4, 5	Sg, Ma
346.	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	As	4, 5	Sg, Art, KC, Pa
347.	<i>Cardamine amara</i> L.	As	4, 5	PhC, Mc, Aln,
348.	<i>Cardamine impatiens</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Ag, Ai
349.	<i>Dentaria bulbifera</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
350.	<i>Dentaria quinquefolia</i> M.Bieb.	As	4, 5	Cr-Quer
351.	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb ex Prantl	As	4, 5	Sg
352.	<i>Draba verna</i> L. (<i>Erophila</i> <i>verna</i> (L.) Besser)	As	4, 5	KC
353.	<i>Erysimum cheiranthoides</i> L.	As	4, 5	Art, FB
354.	<i>Erysimum hieracifolium</i> L.	As	4, 5	Art
355.	<i>Lepidium densiflorum</i> Schrad.	As	4, 5	KC
356.	<i>Lepidium ruderale</i> L.	As	4, 5	Art
357.	<i>Lunaria annua</i> L.	As	4, 5	Aln
358.	<i>Rorippa amphibia</i> (L.) Besser	sDm, As	4, 5	PhC
359.	<i>Rorippa sylvestris</i> (L.) Besser	As	4, 5	Pa, Ma
360.	<i>Rorippa austriaca</i> (L.) Besser	Dm, sDm	4, 5	PhC
361.	<i>Sinapis arvensis</i> L.	As	4, 5	Sg
362.	<i>Sisymbrium loeselii</i> L.	As	4, 5	Art, FB
363.	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	As	4, 5	Sg, Pa, Ma
364.	<i>Tlapsi arvensis</i> L.	As	4, 5	Art, FB, Sg
365.	<i>Turritis glabra</i> L.	As	4, 5	KC
Callitrichaceae				
366.	<i>Callitriche cophocarpa</i> Sendtn.	As	3	KC

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
367.	<i>Callitriche cophocarpa</i> L.	As	2	KC
Campanulaceae				
368.	<i>Campanula glomerata</i> L.	As	4	PuPQ
369.	<i>Campanula patula</i> L.	As	4, 5	Ma
370.	<i>Campanula persicifolia</i> L.	As	3	PuPQ, Qp, Cr-Quer
371.	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
372.	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Qt
373.	<i>Campanula trachelium</i> L.	As	4	Cr-Quer
374.	<i>Jasione montana</i> L.	As	4, 5	KC, PP
Cannabaceae				
375.	<i>Cannabis ruderalis</i> Janisch.	As	4, 5	Art
376.	<i>Humulus lupulus</i> L.	As	4, 5	PhC, PP, Qt, Aln
Caprifoliaceae				
377.	<i>Symphoricarpos albus</i> (L.) S.F.Blake	As	3	PuPQ, Aln, Cult
Caryophyllaceae				
378.	<i>Cerastium glomeratum</i> Thuill.	As	4, 5	Sg
379.	<i>Cerastium holosteoides</i> Fries	As	4, 5	Ma
380.	<i>Coccyganthe flos-cuculi</i> (L.) Fourr. (<i>Coronaria flos-cuculi</i> (L.) A.Br.)	As	4, 5	Ma
381.	<i>Cucubalus baccifer</i> L.	As	4, 5	RP, Aln
382.	<i>Dianthus borbasii</i> Vandas	As	4, 5	Ma, PP

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
383.	<i>Dianthus deltoides</i> L.	As	4, 5	Ma
384.	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klokov (<i>Dianthus arenarius</i> aggr.)	As	4, 5	KC, PuPQ
385.	<i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.	As	3	Ma
386.	<i>Eremogone saxatilis</i> (L.) lkonn.	As	4, 5	KC, PuPQ
387.	<i>Gypsophila fastigiata</i> L.	As	4, 5	PuPQ
388.	<i>Herniaria glabra</i> L.	As	4, 5	KC
389.	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	As	4, 5	Ma, PuPQ
390.	<i>Moehringia trinervia</i> (L.) Clairv.	As	4, 5	Art, PP, Qp, Cr-Quer, Aln
391.	<i>Myosoton aquaticum</i> (L.) Moench	As	4, 5	Ma, Ag, Sp
391.	<i>Oberna behen</i> (L.) lkonn. (<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke)	As	4, 5	Ma
392.	<i>Psammophiliella muralis</i> (L.) lkonn.	As	4, 5	PuPQ
393.	<i>Saponaria officinalis</i> L.	As	4, 5	Ma, PP
394.	<i>Scleranthus annuus</i> L.	As	4, 5	KC
395.	<i>Scleranthus perennis</i> L.	As	4, 5	KC
396.	<i>Silene nutans</i> L.	As	4, 5	RP, PuPQ, Qt
397.	<i>Silene tatarica</i> (L.) Pers.	As	4, 5	KC
398.	<i>Spergula arvensis</i> L.	As	4, 5	KC, PP

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
399.	<i>Stellaria alsine</i> Grimm.	As	4, 5	
400.	<i>Stellaria graminea</i> L.	As	4, 5	RP, PuPQ
401.	<i>Stellaria holostea</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Cr-Quer, Aln
402.	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	As	4, 5	Sg, Pa,
403.	<i>Stellaria palustris</i> Retz.	As	4	Aln
404.	<i>Steris viscaria</i> (L.) Raf. (<i>Viscaria vulgaris</i> Bernh.)	As	4, 5	PuPQ, Cult,
Celastraceae				
405.	<i>Euonymus europaea</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Aln, Sp
406.	<i>Euonymus verrucosa</i> Scop.	As	4, 5	PuPQ, Aln
Ceratophyllaceae				
407.	<i>Ceratophyllum demersum</i> L.		4, 5	Aq, PhC
408.	<i>Ceratophyllum submersum</i> L.	As	4, 5	Aq
Chenopodiaceae				
409.	<i>Atriplex hortensis</i> L.	As	4, 5	
410.	<i>Atriplex sagittata</i> Borkh. (A. <i>nitens</i> Schkuhr.)	As	4, 5	Sg
411.	<i>Atriplex oblongifolia</i> Waldst. & Kit.	As	4, 5	Art, Sg
412.	<i>Atriplex patula</i> L.	As	4, 5	Art, Sg
413.	<i>Atriplex prostrata</i> Boucher	As	4, 5	Art, Sm
414.	<i>Atriplex tatarica</i> L.	As	4, 5	Sg
415.	<i>Chenopodium hybridum</i> L.	As	4, 5	Art
416.	<i>Chenopodium album</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Sg, Art, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фитоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
417.	<i>Corispermum nitidum</i> Kit.	As	4, 5	KC
418.	<i>Chenopodium strictum</i> Roth	As	4, 5	Sg, Art
419.	<i>Chenopodium urbanum</i> L.	As	4, 5	Sg, Art
420.	<i>Kochia laniflora</i> (S.G.Gmel.) Borbas (<i>Bassia laniflora</i> (S.G.Gmel.) A.J. Scott)	As	2	KC, PuPQ
421.	<i>Kochia scoparia</i> (L.) Scharad.	As	3	Sg, Art
Clusiaceae (Hypericaceae)				
422.	<i>Hypericum maculatum</i> Grantz.	As	4, 5	KC
423.	<i>Hypericum perforatum</i> L.	As	4, 5	Ma, Qp, PuPQ
Convolvulaceae				
424.	<i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.	As	4, 5	Art, PhC, Ma, Aln
425.	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	As	4, 5	Ma
426.	<i>Cuscuta epithymum</i> (L.) L.	As	4, 5	Ma
427.	<i>Ipomoea purpurea</i> (L.) Roth	As	4, 5	Art
Cuscutaceae				
428.	<i>Cuscuta europaea</i> L.	As	4, 5	Ma
433.	<i>Cuscuta lupuliformis</i> Krock.	As	4, 5	Ma
Cornaceae				
434.	<i>Swida sanguinea</i> (L.) Opiz	As	4, 5	RP, PuPQ, Aln
Corylaceae				
435.	<i>Carpinus betulus</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Cr-Quer, RP, Qt, Aln

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
436.	<i>Corylus avellana</i> L.	Dm, sDm	4, 5	RP, R, Qp, Cr-Quer, Aln
Crassulaceae				
437.	<i>Hylotelephium triphyllum</i> (Haw.) Holub (<i>Sedum purpureum</i> (L.) Schult.)	As	4, 5	PuPQ, Cult
438.	<i>Hylotelephium polonicum</i> (Btocki) Holub (<i>Sedum ruprechtii</i> (Jalas) Omelczuk)	As	4, 5	KC, RP, PuPQ, Qt, Cr-Quer
439.	<i>Sedum acre</i> L.	sDm, As	4, 5	KC
440.	<i>Sedum sexangulare</i> L.	As	4, 5	KC
441.	<i>Sempervivum ruthenicum</i> Schnittsp. et C.B.Lehm.	As	4, 5	KC, PuPQ
Cucurbitaceae				
442.	<i>Bryonia alba</i> L.	As	2	Ma, Aln
443.	<i>Echinocystis lobata</i> (Michx) Torr. et Gray	As	4, 5	Ma, Aln
Dipsacaceae				
444.	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	As	4, 5	Ma
445.	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	As	4	PuPQ
Elatinaceae				
446.	<i>Elatine alsinastrum</i> L.	As	4, 5	Cult
Ericaceae				
447.	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	As	4, 5	KC, PuPQ
448.	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	As	4, 5	KC, PuPQ
449.	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	As	4, 5	KC, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Euphorbiaceae				
450.	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
451.	<i>Euphorbia helioscopia</i> L.	As	4, 5	Sg
452.	<i>Euphorbia seguierana</i> Neck.	As	4, 5	KC, PuPQ
453.	<i>Euphorbia villosa</i> Waldst. et Kit.	As	4, 5	Ma
454.	<i>Euphorbia virgata</i> Waldst. et Kit.	As	4, 5	Ma
455.	<i>Mercurialis perennis</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
Fabaceae				
456.	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	As	4, 5	RP, PuPQ, Aln
457.	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wender	As	4, 5	Ma
458.	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	As	4, 5	Ma, Qt
459.	<i>Caragana arborescens</i> Lam.	As	4, 5	Cult
460.	<i>Chamaecytisus ruthenicus</i> (Fisch. ex Wotoszcz.) Klaskova	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ, Qt
461.	<i>Genista tinctoria</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
462.	<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	As	3	Qp, Cr-Quer
463.	<i>Lathyrus palustris</i> L.	As	4, 5	PhC
464.	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	sDm, As	4, 5	Art, Ma
465.	<i>Lathyrus sativus</i> L.	As	4, 5	Ma

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
466.	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	As	3	Ma
467.	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	sDm, As	4, 5	Cr-Quer, Aln
468.	<i>Lotus arvensis</i> Pers.	As	4, 5	Ma
469.	<i>Lotus corniculatus</i> L. aggr. (<i>Lotus ucrainicus</i> Klokov)	As	4, 5	Ma
470.	<i>Lupinus luteus</i> L.	As	4, 5	Ma
471.	<i>Lupinus polyphyllus</i> Lindl.	As	4, 5	Ma
472.	<i>Medicago falcata</i> L.	As	4, 5	Ma
473.	<i>Medicago lupulina</i> L.	As	4, 5	Ma, AntR
474.	<i>Medicago sativa</i> L.	As	4, 5	Ma
475.	<i>Melilotus albus</i> Medik.	As	4, 5	Art
476.	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	As	4, 5	Art
477.	<i>Ononis arvensis</i> L.	As	4, 5	Ma
478.	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Dm, sDm	4, 5	AntRb, PuPQ, Cr-Quer, Cult
479.	<i>Securigera varia</i> (L.) Lassen (<i>Coronilla varia</i> L.)	As	4, 5	FB, Ma
480.	<i>Trifolium alpestre</i> L.	As	4, 5	MA, Qt
481.	<i>Trifolium arvense</i> L.	As	4, 5	KC, Ma
482.	<i>Trifolium aureum</i> Pollich	As	4, 5	Ma
483.	<i>Trifolium campestre</i> Schreb.	As	4, 5	Ma
484.	<i>Trifolium fragiferum</i> L.	sDm, As	4, 5	PhC, Ma
485.	<i>Trifolium hybridum</i> L.	As	4, 5	Ma
486.	<i>Trifolium medium</i> L.	As	3	Ma, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Центрична приуроченість
487.	<i>Trifolium montanum</i> L.	As	4, 5	Ma
488.	<i>Trifolium pratense</i> L.	sDm, As	4, 5	Ma
489.	<i>Trifolium repens</i> L.	sDm, As	4, 5	Pa, Ma
490.	<i>Vicia cassubica</i> L.	As	3	Ma
491.	<i>Vicia cracca</i> L.	sDm, As	4, 5	Art, Ma
492.	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F.Gray	sDm, As	4, 5	
493.	<i>Vicia sepium</i> L.	As	4, 5	Art, Ma, Qt
494.	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth	As	4, 5	Ma
495.	<i>Vicia tetrasperma</i> (L) Schreb.	As	4	Art, Ma, Qt
496.	<i>Vicia villosa</i> Roth.	sDm, As	4, 5	Art, Ma, Qt
Fagaceae				
497.	<i>Quercus rubra</i> L. (Q. <i>borealis</i> Michx.)	Dm, sDm	4, 5	AntRb, Cr-Quer, Aln, Cult
498.	<i>Quercus robur</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ, Qr, Qp, Cr- Quer, Aln, Sp
Fumariaceae				
499.	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. et Koerte	Dm, sDm	3	Cr-Quer, Aln
500.	<i>Corydalis intermedia</i> (L.) Merat	As	3	Cr-Quer, Aln
501.	<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	As	3	FB, Cr-Quer, Aln
Gentianaceae				
502.	<i>Centaurium erythraea</i> Rafn	As	2	Ma

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Menyanthaceae				
503.	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	As	2	PhC
504.	<i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Glen.) O.Kuntze	Dm, sDm	3	Aq, PhC
Geraniaceae				
505.	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) Her.	As	4, 5	Ma, Aln
506.	<i>Geranium palustre</i> L.	As	4, 5	Ma, Aln
507.	<i>Geranium pusillum</i> L.	As	3	Sg, Pa, Ma
508.	<i>Geranium pratense</i> L.	As	4, 5	Ma, RP
509.	<i>Geranium robertianum</i> L.	As	4, 5	RP, PuPQ, Qt, Cr-Quer, Aln
510.	<i>Geranium sanguineum</i> L.	As	4, 5	RP, PuPQ, Qt
511.	<i>Geranium sibiricum</i> L.	As	3	Art
512.	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	As	3	PuPQ
Grossulariaceae				
513.	<i>Ribes grossularia</i> L. (<i>Grossularia reclinata</i> (L.) Mill.)	As	4, 5	PuPQ, Cult
514.	<i>Ribes nigrum</i> L.	As	4, 5	Aln, Cult
Haloragaceae				
515.	<i>Myriophyllum spicatum</i> L.	As	2	Aq
516.	<i>Myriophyllum verticillatum</i> L.	As	2	Aq
Hippocastanaceae				
517.	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	As	4, 5	AntRb, Cr-Quer

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Hippuridaceae				
518.	<i>Hippuris vulgaris</i> L.		3	PhC
Juglandaceae				
519.	<i>Juglans mandshurica</i> Maxim.	As	30	Cult
520.	<i>Juglans regia</i> L.	As	0	Cr-Quer
Lamiaceae				
521.	<i>Ajuga genevensis</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Cr-Quer
522.	<i>Ajuga reptans</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
523.	<i>Ballota nigra</i> L. (<i>Ballota ruderalis</i> Sw.)	As	4, 5	AntRb, Cr-Quer, Aln
524.	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	As	4, 5	Ma, PuPQ, Qt
525.	<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	As	4, 5	PuPQ
526.	<i>Elscholzia ciliata</i> (Thunb.) Hyl.	As	4, 5	Sg
527.	<i>Galeopsis bifida</i> Boenn.	As	4, 5	Ma, RP, AntRb, PuPQ
528.	<i>Galeopsis ladanum</i> L.	As	4, 5	Ma, AntRb, PuPQ
529.	<i>Galeopsis speciosa</i> Mill	As	4, 5	Ma, AntRb, PuPQ
530.	<i>Glechoma hederacea</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Ma, AntRb, Qt, Cr-Quer, Aln, Ag,
531.	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. et Kit.	Dm, sDm	4, 5	Cr-Quer

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
532.	<i>Lamium galeobdolon</i> (L.) L. (<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.)	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
533.	<i>Lamium maculatum</i> (L.) L.	Dm, sDm	4, 5	Cr-Quer, Aln, Ag
534.	<i>Lamium purpureum</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Sg
535.	<i>Leonurus quinquelobatus</i> Gilib. ex Usteri (<i>Leonurus villosus</i> Desf. ex D'Urv.)	As	4, 5	Cr-Quer Aln
536.	<i>Lycopus europaeus</i> L.	As	4, 5	PhC, Aln
537.	<i>Mentha aquatica</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC
538.	<i>Mentha arvensis</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC, Ma
539.	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	As	4, 5	Ma, Cult
540.	<i>Mentha x piperita</i> L.	As	4, 5	Ma, Cult
541.	<i>Mentha x verticillata</i> L.	As	4, 5	Ma, Cult
542.	<i>Nepeta cataria</i> L.	As	4, 5	Ma, Cult
543.	<i>Origanum vulgare</i> L.	As	4	Ma, Qt
544.	<i>Prunella vulgaris</i> L.	As	4, 5	Pa, Mc, Ma,
545.	<i>Salvia nemorosa</i> L.	As	4, 5	Ma, Cult
546.	<i>Salvia pratensis</i> L.	As	4, 5	PuPQ
547.	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	As	4, 5	PhC, Ma, Aln
548.	<i>Scutellaria hastifolia</i> L.	As	4, 5	Ma

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценогічна приуроченість
549.	<i>Stachys officinalis</i> (L.) Trevis. (<i>Betonica officinalis</i> L.)	As	3, 4	Ma, PuPQ
550.	<i>Stachys palustris</i> L.	As	4, 5	Ma, Ag
551.	<i>Stachys sylvatica</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
552.	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	As	4, 5	KC, PPb
553.	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	Dm, sDm	4	KC, PuPQ
554.	<i>Thymus serpyllum</i> L.	Dm, sDm	4, 5	KC, PuPQ
Lentibulariaceae				
555.	<i>Utricularia vulgaris</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aq, PhC
Linaceae				
556.	<i>Linum catharticum</i> L.	As	2	Ma
557.	<i>Linum flavum</i> L.	As	1	Ma
Lythraceae				
558.	<i>Lythrum salicaria</i> L.	As	4, 5	PhC
559.	<i>Lythrum virgatum</i> L.	As	4, 5	PhC
Malvaceae				
560.	<i>Althaea officinalis</i> L.	As	4, 5	Ma
561.	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	As	4, 5	Ma
562.	<i>Malva neglecta</i> Wallr	As	4, 5	Art, Ma,
Moraceae				
563.	<i>Morus alba</i> L.	As	4, 5	Cult
564.	<i>Morus nigra</i> L.	As	4, 5	Cult

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Nymphaeaceae				
565.	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	Dm, sDm	4	Aq
566.	<i>Nymphaea alba</i> L.	Dm, sDm	4	Aq
567.	<i>Nymphaea candida</i> C.Presl	Dm, sDm	4	Aq
Oleaceae				
568.	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Art, Ma, PuPQ, AntRb, Cr-Quer
569.	<i>Fraxinus lanceolata</i> Borkh.	As	4, 5	Cult
570.	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Cr-Quer, Aln
571.	<i>Syringa vulgaris</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Cult
Onagraceae				
573.	<i>Chamaenerion angustifolium</i> (L.) Scop.	As	4, 5	Ma, PP
574.	<i>Circaea lutetiana</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
575.	<i>Epilobium hirsutum</i> L.	As	4, 5	Art, Ma
576.	<i>Epilobium montanum</i> L.	As	4, 5	Aln
577.	<i>Epilobium palustre</i> L.	As	4, 5	Aln
578.	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	As	4, 5	Ma
579.	<i>Epilobium roseum</i> Schreb.	As	4, 5	PhC, Ma
580.	<i>Oenothera biennis</i> L.	As	4, 5	Art, KC, PuPQ
581.	<i>Oenothera rubricaulis</i> Klebahn	As	4, 5	KC, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Orobanchaceae				
582.	<i>Lathraea squamaria</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
583.	<i>Melampyrum nemorosum</i> L.	sDm, As	4, 5	Ma
584.	<i>Melampyrum pratense</i> L.	As	4	PuPQ
585.	<i>Odontites vulgaris</i> Moench	As	4	Ma
586.	<i>Rhinanthus minor</i> L.s	sDm, As	4, 5	PuPQ
Oxalidaceae				
587.	<i>Xanthoxalis stricta</i> (L.) Small (<i>X. fontana</i> (Bunge) Holub, <i>Oxalis stricta</i> L.)	As	4, 5	Sg, Art, AntRb
Papaveraceae				
588.	<i>Chelidonium majus</i> L.	As	4, 5	Art, PuPQ, AntRb, Qt,
589.	<i>Papaver somniferum</i> L.	As	3	Cult
Phytolaccaceae				
590.	<i>Phytolacca americana</i> L.	As	3	Ma
Polygonaceae				
591.	<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench	As	4, 5	Cult
592.	<i>Fallopia convolvulus</i> (L.) A.Love	As	4, 5	Pa, Ma
593.	<i>Persicaria amphibia</i> (L.) Delarbre (<i>Polygonum</i> <i>amphibium</i> L.)	As	4, 5	Aq, PhC

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
594.	<i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Delarbre (<i>Polygonum hydropiper</i> L.)	As	4, 5	Bd, PhC, Aln
595.	<i>Persicaria maculosa</i> S.F.Gray (<i>Polygonum persicaria</i> L.)	As	4, 5	Bd, Art
596.	<i>Persicaria minor</i> (Huds.) Opiz (<i>Polygonum minus</i> Huds.)	As	4, 5	Bd, PhC
597.	<i>Persicaria scabra</i> (Moench) Moldenke (<i>Polygonum scabrum</i> Moench)	As	4, 5	Bd
598.	<i>Polygonum aviculare</i> L..		4, 5	Pa, Ma
599.	<i>Reynoutria japonica</i> Houtt. (<i>Polygonum cuspidatum</i> Siebold & Zucc.)	As	3	Art
600.	<i>Rumex acetosa</i> L.	As	4, 5	Ma
601.	<i>Rumex acetosella</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
602.	<i>Rumex confertus</i> Willd.	As	4, 5	PhC, Ma
603.	<i>Rumex crispus</i> L.	As	4, 5	Ma
604.	<i>Rumex hydrolapathum</i> Huds.	As	4, 5	PhC
605.	<i>Rumex obtusifolius</i> L. (<i>Rumex sylvestris</i> (Lam.) Wallr.)	As	4, 5	PhC, Mc, Ma, RP, Cr-Quer, Aln
606.	<i>Rumex thyrsiflorus</i> Fingerh.	As	4, 5	Ma, PuPQ
Portulacaceae				
607.	<i>Portulaca oleraceae</i> L.	As	4, 5	Sg

Номер	Таксон	Участь у фитоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Primulaceae				
608.	<i>Hottonia palustris</i> L.	As	2, 3	Aq, PhC
609.	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	As	4, 5	Art, Mc, Ma, RP, Cr-Quer, Aln
610.	<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	As	4, 5	PhC, Mc, Ma, RP, Qp Aln
611.	<i>Primula veris</i> L.	As	2, 3	Ma, Qp
612.	<i>Trientalis europaea</i> L.		3	PuPQ
Pyrolaceae				
613.	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W.Barton	As	3, 4	PuPQ
614.	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	As	4, 5	PuPQ
615.	<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.	As	4, 5	PuPQ
616.	<i>Pyrola minor</i> L.	As	4, 5	PuPQ
617.	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	As	4, 5	PuPQ
Ranunculaceae				
618.	<i>Actaea spicata</i> L.	As	4, 5	RP, Cr-Quer, Aln
619.	<i>Anemone nemorosa</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
620.	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
621.	<i>Anemone sylvestris</i> L.	As	2, 3	Qp
622.	<i>Batrachium aquilite</i> (L.) Dumort.	As	4, 5	Aq
623.	<i>Caltha palustris</i> L.	As	4	PhC, Ma, Aln
624.	<i>Ficaria verna</i> Huds.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
625.	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer
626.	<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. (<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.)	As	2	KC, PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
627.	<i>Ranunculus acris</i> L.	As	4, 5	PhC, Ma
628.	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	As	4, 5	Ma
629.	<i>Ranunculus cassubicus</i> L.	As	3	Cr-Quer, Aln
630.	<i>Ranunculus flammula</i> L.	As	4, 5	PhC
631.	<i>Ranunculus lingua</i> L.	As	4, 5	PhC
632.	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	As	4, 5	Ma, Qp
633.	<i>Ranunculus polyphyllus</i> Waldst. et Kit. ex Willd.	As	4, 5	Aq, PhC
634.	<i>Ranunculus repens</i> L.	As	4, 5	PhC, Mc, Ma, Aln
635.	<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	As	4, 5	Bd
636.	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	As	4, 5	Qp, Cr-Quer
637.	<i>Thalictrum lucidum</i> L.	As	4, 5	Ma, Qt
638.	<i>Thalictrum simplex</i> L.	As	4, 5	Ma
Rhamnaceae				
639.	<i>Frangula alnus</i> Mill.	As	4, 5	RP, PuPQ, Qr, Qt, Cr-Quer, Aln
640.	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	As	4, 5	
Rosaceae				
641.	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	As	4, 5	Ma, Qt
642.	<i>Agrimonia eupatoria</i> Ledeb.	As	4, 5	Ma, Qt
643.	<i>Alchemilla micans</i> Busser	As	4, 5	Ma
644.	<i>Alchemilla vulgaris</i> L.	As	4, 5	Ma
645.	<i>Amelanchier ovalis</i> Medik	As	4, 5	Ma
646.	<i>Aronia melanocarpa</i> (Michx) Elliot.	As	4, 5	Ma

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценогічна приуроченість
647.	<i>Cerasus avium</i> (L.) Moench (<i>Prunus avium</i> L.)	As	4, 5	Ma, RP, PuPQ, Cr-Quer, Aln
648.	<i>Cerasus fruticosa</i> (Pall.) Woronow (<i>Prunus fruticosa</i> Pall.)	As	4, 5	PuPQ
649.	<i>Cerasus vilgaris</i> Mill	As	4, 5	Cult
650.	<i>Crataegus curvisepala</i> Lindm. s.l. (incl. <i>C.</i> <i>pseudokyrstostyla</i> Klokov)	As	4, 5	R, Cr-Quer, Aln
651.	<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	As	2, 3	Cr-Quer
652.	<i>Filipendula denudata</i> Fritsch	As	4, 5	Ma, Aln
653.	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim. (incl. <i>Filipendula</i> <i>denudata</i> (J. et C. Presl) Fritsch	As	4, 5	Ma, Aln
654.	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	As	4, 5	Ma
655.	<i>Fragaria vesca</i> L..		4, 5	Ma, PuPQ, Aln
656.	<i>Fragaria virginiana</i> Duchesne.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ
657.	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	Dm,	4, 5	KC, Ma
658.	<i>Geum aleppicum</i> Jacq.	As	4, 5	Ma
659.	<i>Geum rivale</i> L.	As	4, 5	Mc, Aln
660.	<i>Geum urbanum</i> L.	As	4, 5	Art, Ma, RP, AntRb, Cr-Quer
661.	<i>Malus sylvestris</i> Mill.	As	4, 5	Art, PuPQ, Qp, Cr-Quer, Aln

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Центрична приуроченість
662.	<i>Padus avium</i> Mill.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
663.	<i>Padus serotina</i> (Ehrh.) Ag.	As	4, 5	PuPQ, AntRb, Cr-Quer, Aln, Cult
664.	<i>Potentilla alba</i> L.	As	4, 5	Qp
665.	<i>Potentilla anserina</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Art, PhC, Ma
666.	<i>Potentilla argentea</i> L.	As	4, 5	Sg, Ma
667.	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch	As	3	Art, PhC, Ma
668.	<i>Potentilla intermedia</i> L.	As	4, 5	Art, PhC, Ma
669.	<i>Potentilla neglecta</i> Baumg.	As	4, 5	Art, PhC, Ma
670.	<i>Potentilla norvegica</i> L.	As	4, 5	Art, PhC, Ma
671.	<i>Potentilla palustris</i> (L.) Scop (Comarum palustre L.)	As	3, 4	Art, PhC, Ma
672.	<i>Potentilla incana</i> G.Gaertn., B.Mey et Scherb. (<i>P. arenaria</i> Borkh.)	As	4, 5	KC, PuPQ
673.	<i>Potentilla indica</i> (Andrews) Th.Wolf. (<i>Duchesnea indica</i> (Andrews) Focke)	As	4, 5	Art
674.	<i>Potentilla reptans</i> L.	As	4, 5	Ma
675.	<i>Potentilla supina</i> L.	As	3	Art, PhC, Ma
676.	<i>Prunus spinosa</i> L s.l.	As	4, 5	Ma, RP, Aln
677.	<i>Pyrus communis</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Cr-Quer, Aln
678.	<i>Rosa canina</i> L.	As	4, 5	RP, PuPQ, Cr-Quer
679.	<i>Rosa majalis</i> Herrm.	As	4, 5	

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
680.	<i>Rosa rugosa</i> Thunb.	As	3	
681.	<i>Rosa villosa</i> L. (<i>R. pomifera</i> Herrm.)	As	4, 5	Ma, RP, Aln
682.	<i>Rubus caesius</i> L.	Dm, sDm	4, 5	PhC, RP, PuPQ, Qp, Cr-Quer, Aln,
683.	<i>Rubus idaeus</i> L.	Dm, sDm	4, 5	RP, PuPQ, Cult
684.	<i>Rubus nessensis</i> W.Hall.	As	4, 5	PuPQ
685.	<i>Rubus saxatilis</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Qt
686.	<i>Sanguisorba officinalis</i> L.	As	4, 5	Ma
687.	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	As	4, 5	RP, R, PuPQ, Aln
688.	<i>Spiraea media</i> F. Schmidt.	As	2	Cult
689.	<i>Spiraea salicifolia</i> L.	As	3	Cult
Rubiaceae				
690.	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend.	As	4, 5	Ma, PuPQ, Qt
691.	<i>Galium aparine</i> L.	Dm, sDm	4, 5	R, Qp, Cr-Quer, Aln
692.	<i>Galium boreale</i> L.	As	4, 5	Ma
693.	<i>Galium intermedium</i> Schult.	As	4, 5	Cr-Quer
694.	<i>Galium mollugo</i> L.	As	4, 5	Ma
695.	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	sDm, As	4, 5	Cr-Quer, Ai
696.	<i>Galium palustre</i> L.	As	4, 5	Ma, PhC, Mc, Aln
697.	<i>Galium physocarpum</i> Ledeb.	As	4, 5	Ma
698.	<i>Galium rivale</i> (Sibth. et Smith) Griseb.	As	4, 5	Art, PhC, Ma

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
699.	<i>Galium uliginosum</i> L.	As	4, 5	Ma, PhC, Mc, Aln
700.	<i>Galium verum</i> L.	As	4, 5	Ma, RP, PuPQ, Qt
Rutaceae				
701.	<i>Ptelea trifoliata</i> L.	As	3	PuPQ, Cr-Quer
Salicaceae				
702.	<i>Populus alba</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Ma, Aln
703.	<i>Populus deltoids</i> Marshall.	As	4, 5	Cult
704.	<i>Populus nigra</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln
705.	<i>Populus tremula</i> L.	Dm, sDm	4, 5	RP, Cr-Quer, Aln
706.	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ
707.	<i>Salix alba</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln
708.	<i>Salix aurita</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln
709.	<i>Salix caprea</i> L.	Dm, sDm	4, 5	AntRb, Cr-Quer, Ag, Sal-P
710.	<i>Salix cinerea</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Ma, RP, Aln
711.	<i>Salix fragilis</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln
712.	<i>Salix pentandra</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln
713.	<i>Salix purpurea</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Sp
714.	<i>Salix rosmarinifolia</i> L.	Dm, sDm	4, 5	KC, PuPQ
715.	<i>Salix triandra</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Aln
716.	<i>Salix viminalis</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Sal-P
Sambucaceae				
717.	<i>Sambucus ebulus</i> L.	As	3	Art
718.	<i>Sambucus nigra</i> L.	Dm, sDm	4, 5	RP, PuPQ, AntRb, Qt, Cr-Quer, Aln
719.	<i>Sambucus racemosa</i> L.	Dm, As	4, 5	PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Saxifragaceae				
720.	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	As	3	Cr-Quer, Aln
Scrophulariaceae				
721.	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	As	4, 5	Art, Ma, Qp, Cr-Quer, Aln
722.	<i>Scrophularia umbrosa</i> Dumort.	As	4, 5	Ma
723.	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
724.	<i>Verbascum nigrum</i> L.	As	4, 5	Ma
725.	<i>Verbascum thapsus</i> L.	As	4, 5	Ma
Solanaceae				
726.	<i>Datura stramonium</i> L.	As	4, 5	Art
727.	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	As	4, 5	Art
728.	<i>Nicotiana rustica</i> L.	As	4, 5	Art, Cult
729.	<i>Solanum dulcamara</i> L.	As	4, 5	PhC, Aln
730.	<i>Solanum nigrum</i> L.	As	4, 5	Art, Ma, PuPQ
Tiliaceae				
731.	<i>Tilia cordata</i> Mill.	As	4, 5	Qt, Cr-Quer, Aln
Trapaceae				
732.	<i>Trapa borysthena</i> V.Vassil. (Trapa natans L.) s.l.)	As	1, 2	Aq, PhC
Ulmaceae				
733.	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Dm, sDm	4, 5	AntRb, Cr-Quer, Aln

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
734.	<i>Ulmus minor</i> Mill. (<i>Ulmus carpinifolia</i> Rupp. ex G.Suckow)	Dm, sDm	4, 5	AntRb, Cr-Quer, Cult, Aln
735.	<i>Ulmus laevis</i> Pall.	Dm, sDm	4, 5	PuPQ, Aln
Urticaceae				
736.	<i>Urtica dioica</i> L.	Dm, sDm	4, 5	Art, PhC, Ma, RP, Cr-Quer, Aln
737.	<i>Urtica galeopsifolia</i> Wierzb. ex Opiz	As	4, 5	Ma, PhC, Ag
738.	<i>Urtica urens</i> L.	As	4, 5	Ma
Valerianaceae				
739.	<i>Valeriana officinalis</i> L.	As	4, 5	Ma
Verbenaceae				
740.	<i>Verbena officinalis</i> L.	As	4, 5	Art
Veronicaceae				
741.	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	As	3	Ma
742.	<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill	As	3	KC, Ma, PuPQ
743.	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	As	4, 5	KC, Ma, PuPQ
744.	<i>Veronica anagallis-aquatica</i> L.	As	4, 5	Sg
745.	<i>Veronica anagalloides</i> Guss.	As	4, 5	Sg, Art
746.	<i>Veronica arvensis</i> L.	As	4, 5	Sg Art
747.	<i>Veronica beccabunga</i> L.	As	4, 5	Aln
748.	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	As	4, 5	Art, Ma, PuPQ
749.	<i>Veronica incana</i> L.	As	4, 5	PuPQ

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценогічна приуроченість
750.	<i>Veronica longifolia</i> L.	As	4	Art, Ma
751.	<i>Veronica persica</i> Poir.	As	4, 5	Ma
752.	<i>Veronica officinalis</i> L.	As	4, 5	PuPQ, Qt
753.	<i>Veronica praecox</i> All.	As	4, 5	
754.	<i>Veronica scutellata</i> L.	As	4, 5	PhC, Ma
755.	<i>Veronica serpyllifolia</i> L.	As	4, 5	Pa, Ma
756.	<i>Veronica spicata</i> L.	As	4, 5	Ma, PuPQ, Cult
757.	<i>Veronica verna</i> L.	As	4, 5	
Viburnaceae				
758.	<i>Viburnum opulus</i> L.	As	4	Ma, RP, PuPQ, Cr- Quer, Aln
Violaceae				
759.	<i>Viola arvensis</i> Murray.	As	4, 5	Ma
760.	<i>Viola canina</i> L.	As	4, 5	Ma, PuPQ, Qt
761.	<i>Viola collina</i> Besser.	As	4, 5	Ma
762.	<i>Viola hirta</i> L.	As	4, 5	Ma, Qt
763.	<i>Viola mirabilis</i> L.	As	4, 5	Qp, Cr-Quer, Aln
764.	<i>Viola odorata</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
765.	<i>Viola palustris</i> L.	As	4, 5	PhC, Aln
766.	<i>Viola reichenbachiana</i> Jord. ex Boreau	As	4, 5	AntRb, Cr-Quer
767.	<i>Viola uliginosa</i> Besser	As	4, 5	PhC, Aln
768.	<i>Viola suavis</i> M.Bieb.	As	4, 5	Cr-Quer

Номер	Таксон	Участь у фітоценозі	Частота трапляння	Ценотична приуроченість
Viscaceae				
769.	<i>Viscum album</i> L.	As	4, 5	Cr-Quer, Aln
770.	<i>Viscum austriacum</i> Wiesb.	As	4, 5	PuPQ, Cr-Quer
Vitaceae				
771.	<i>Partenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.	As	4, 5	AntRb, Aln, Cr-Quer, Sp
772.	<i>Vitis vinifera</i> L.	As	4, 5	Art, Cult

Аналіз розподілу видів за групами ценозів здійснений для 772 видів, по яких є інформація щодо їх ценотичної приуроченості на території Мезинського національного природного парку. Слід відзначити, що лісистість території НПП становить 38%, луки (переважно заплавної групи) займають 16% території, площі під болотами становить 1%, водойми – 3%. Вододільні простори розорані і зайняті під сільськогосподарськими угіддями (35%), а під забудовами і дорогами знаходиться 7% площі території національного природного парку.

В таблиці 3.1.2. наведені провідні родини спонтанної флори судинних рослин Мезинського НПП, які визначають загальний характер флори, її основні риси і переважання типів рослинності. Так, високі позиції у складі флори родин *Cyperaceae*, *Fabaceae* показують поліський характер флори, а родина *Rosaceae* діагностує значні площі ценозів лісової рослинності, родин *Asteraceae*, *Poaceae* – на різноманітність нелісових угруповань лучних, болотних і прибережновожних ценозів.

Провідні родини спонтанної флори судинних рослин Мезинського НПП

№	Родина	Кількість родів	Частка родів (%)	Кількість видів	Частка видів (%)
1.	<i>Asteraceae</i>	48	11,65	84	10,9
2.	<i>Poaceae</i>	35	8,49	63	8,16
3.	<i>Rosaceae</i>	20	4,85	52	6,74
5.	<i>Fabaceae</i>	16	3,88	42	5,44
4.	<i>Cyperaceae</i>	4	0,97	35	4,53
6.	<i>Lamiaceae</i>	20	4,85	34	4,40
7.	<i>Caryophyllaceae</i>	19	4,61	27	3,49
8.	<i>Brassicaceae</i>	19	4,61	27	3,49
9.	<i>Apiaceae</i>	21	5,10	24	3,11
10.	<i>Ranunculaceae</i>	9	2,18	21	2,72
11.	<i>Polygonaceae</i>	7	1,70	18	2,33
12.	<i>Veronicaceae</i>	3	0,73	17	2,20
13.	<i>Salicaceae</i>	2	0,48	15	1,94
14.	<i>Chenopodiaceae</i>	3	0,73	13	1,68
15.	<i>Boraginaceae</i>	7	1,70	11	1,42
16.	<i>Rubiaceae</i>	2	0,48	10	1,29
17.	<i>Orchidaceae</i>	5	1,21	8	1,04
18.	<i>Scrophulariaceae</i>	2	0,48	5	0,65

Інші ранги провідних родин спонтанної флори судинних рослин Мезинського НПП показують вплив на флору судинних рослин різних чинників, зокрема природно-географічного характеру (Понорницький лесовий острів, відроги Середньоросійської височини), геоморфологічного і едафічного змісту (яружно-балкова мережа, ерозійні процеси, виходи вапнякових порід, карбонатні групи ґрунтів), вплив південних видів, протиерозійні насадження, наміри і діяльність в минулому лісових господарств щодо створення насаджень з інтродукованими або нетиповими лісовими культурами.

3.2. ВИДИ КУЛЬТИВОВАНОЇ ГРУПИ ФЛОРИ СУДИННИХ РОСЛИН

На території Мезинського НПП виявлено 194 види культурних рослин, для яких відсутнє природне відновлення без втручання людини і які культивуються людиною, переважно в межах населених пунктів (як культурні харчові і кормові рослини, для озеленення і благоустрою території, для наукових колекцій тощо).

Таблиця. 3.2.1.

Перелік видів судинних рослин культивованої групи Мезинського НПП, для яких не відмічене природне відновлення без втручання людини і які зустрічаються переважно в межах населених пунктів, дендрологічних колекцій і приватних садиб

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
PINOPHYTA			
Cupressaceae			
1.	<i>Biota orientalis</i> (L.) Franco	Біота східна	в озелененні, колекціях
2.	<i>Juniperus sabina</i> L.	Яловець козацький	в озелененні населених пунктів
3.	<i>Juniperus virginiana</i> L.	Яловець віргінський	в дендроколекціях, окремі екземпляри
4.	<i>Juniperus squamata</i> Lamb.	Яловець лускатий	в озелененні населених пунктів, колекціях
5.	<i>Juniperus horizontalis</i> Moench	Яловець горизонтальний	в озелененні населених пунктів, в дендроколекціях

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
6.	<i>Juniperus chinensis</i> L.	Яловець китайський	в дендроколекціях
7.	<i>Juniperus scopulorum</i> L.	Яловець скельний	в дендроколекціях
8.	<i>Thuja occidentalis</i> L.	Туя західна (та її садові форми)	в озелененні населених пунктів, колекціях
Ginkgoaceae			
9.	<i>Ginkgo biloba</i> L.	Гінкго дволопатеве	в озелененні населених пунктів, колекціях
Taxaceae			
10.	<i>Taxus baccata</i> L.	Тис ягідний	в озелененні населених пунктів, колекціях
Pinaceae			
11.	<i>Adies alba</i> Mill	Ялиця біла	в дендроколекціях
12.	<i>Larix decidua</i> Mill	Модрина європейська	в озелененні населених пунктів, колекціях, пробні культури
13.	<i>Picea abies</i> (L.) Karst	Ялина звичайна (та її садові форми)	в озелененні населених пунктів, колекціях
14.	<i>Picea pungens</i> Engelm	Ялина колюча	в озелененні населених пунктів, колекціях
15.	<i>Picea glauca</i> Voss.	Ялина сиза	в колекціях

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
16.	<i>Pinus strobus</i> L.	Сосна Веймутова	в колекціях
17.	<i>Pinus pallasiana</i> D.Don	Сосна кримська	в колекціях
18.	<i>Pinus ponderosa</i> Dougl.	Сосна жовта	в колекціях
19.	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franko.	Псевдотсуга Мензиса	в колекціях

MAGNOLIOPHYTA

LILIOPSIDA

Alliaceae

20.	<i>Allium aflatunense</i> L.	Цибуля афлатунська	квітники, озеленення
21.	<i>Allium cepa</i> L.	Цибуля городня	агроценоз
22.	<i>Allium sativum</i> L.	Часник	агроценоз

Amaryllidaceae

23.	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Підсніжник білосніжний	квітники, озеленення
24.	<i>Narcissus x hybridus</i> Hort	Нарцис гібридний (сортів 12 садових груп)	квітники, озеленення, колекціонування

Cannaceae

25.	<i>Canna x hybridus</i> Bailey	Канна гібридна	квітники, озеленення
-----	-----------------------------------	----------------	-------------------------

Hammercallidaceae

26.	<i>Hammercallis fulva</i> (L.) L.	Лілійник рудий	квітники, озеленення
-----	--------------------------------------	----------------	-------------------------

Hostaceae

27.	<i>Hosta lancifolia</i> Engl	Хоста ланцетолиста	квітники, озеленення
-----	------------------------------	-----------------------	-------------------------

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
28.	<i>Hosta plantaginea</i> (Lam.) Aschers	Хоста подорожникова	квітники, озеленення
29.	<i>Hosta x hybrida</i> L.	Хоста гібридна	квітники, озеленення
Hyacinthaceae			
30.	<i>Muscari armeniacum</i> L.	Мускарі армянські	квітники, озеленення
31.	<i>Hyacinthus orientalis</i> L.	Гіацинт східний	квітники, озеленення
Iridaceae			
32.	<i>Crocus vernus</i> L.	Крокус вісняний (різні сорто типи)	квітники, озеленення
33.	<i>Iris x hybrida</i> L.	Півники гібридний (сорт 6 садових груп)	квітники, озеленення, колекціонування, розарії, іридарії
Liliaceae			
34.	<i>Lilium x hollandicum</i> Bergmans	Лілія голандська (сорт 8 садових груп)	квітники, озеленення
35.	<i>Tulipa gesneriana</i> L.	Тюльпан Геснера (т.гібридний) (сорт 15 садових груп)	квітники, озеленення
Poaceae			
36.	<i>Zea mays</i> L.	Кукурудза звичайна	агроценоз
37.	<i>Secale cereale</i> L.	Жито посівне	агроценоз
38.	<i>Triticum aestivum</i> L.	Пшениця м'яка	агроценоз
39.	<i>Triticum durum</i> L.	Пшениця тверда	агроценоз

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
40.	<i>Avena sativa</i> L.	Овес посівний	агроценоз
41.	<i>Hordeum sativum</i> L.	Ячмінь звичайний	агроценоз
42.	<i>Panicum miliaceum</i> L.	Просо посівне	агроценоз
43.	<i>Sorghum vulgare</i> L.	Сорго вінічне	агроценоз
MAGNOLIOPSIDA			
Amarantaceae			
44.	<i>Amarantus caudatus</i> L.	Амарант хвостатий	квітники, озеленення
45.	<i>Amarantus paniculatus</i> L.	Амарант мітлистий	квітники, озеленення
Anacardiaceae			
46.	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	Скумпія шкіряна	в озелененні, колекціях
47.	<i>Rhus typhina</i> L.	Сумах пухнастий	в озелененні,
Apiaceae			
48.	<i>Daucus sativus</i> (Hoffm.) Roehl.	Морква посівна	агроценоз
49.	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) A.W.Hill	Петрушка кучерява	агроценоз
Araliaceae			
50.	<i>Hedera helix</i> L.	Плющ звичайний	в дендроколекціях
51.	<i>Aralia mandshurica</i> Rupr. et Maxim.	Аралія маньчжурська	в дендроколекціях

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
Asteraceae			
52.	<i>Ageratum houstonianum</i> Mill.	Агератум Хоустона	квітники, озеленення
53.	<i>Aster alpinus</i> L.	Айстра альпійська	квітники, озеленення
54.	<i>Aster amellus</i> L.	Айстра італійська	квітники, озеленення
55.	<i>Aster dumosus</i> L.	Айстра чагарникова	квітники, озеленення
56.	<i>Bellus perennis</i> L.	Маргаритка багаторічна	квітники, озеленення
57.	<i>Callistephus chinensis</i> L.	Айстра однорічна китайська	квітники, озеленення
58.	<i>Centaurea montana</i> L.	Волошка гірська	квітники, озеленення
59.	<i>Coreopsis grandiflora</i> Hogg ex	Кореопсис великоквітковий	квітники, озеленення
60.	<i>Cosmos bipinnatus</i> Cav.	Космос двічіпірчастий	квітники, озеленення
61.	<i>Cosmos sulphureus</i> Cav.	Космос сірчано-жовтий	квітники, озеленення
62.	<i>Dahlia x cultopum</i> Guillaumin	Жоржина культурна (понад 10 садових груп)	квітники, озеленення, колекціонування
63.	<i>Dimorphotheca sinuate</i> L.	Диморфотека виімчасга	квітники, озеленення
64.	<i>Doronicum austriacum</i> L.	Доронікум австрійський	квітники, озеленення,

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
65.	<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	Ехінацея пурпурова	квітники, озеленення
66.	<i>Erigeron speciosus</i> (Lindl.) DC.	Злинка чарівна	квітники, озеленення
67.	<i>Gazania rigens</i> (L.) Gaertn. (<i>Gazania longiscapa</i> DC.)	Гацанія звичайна	квітники, озеленення
68.	<i>Gaillardia pulchella</i> Foug.	Гайлардія красивоквітуча	квітники, озеленення
69.	<i>Helianthus annuus</i> L.	Соняшник однорічний	агроценоз
70.	<i>Helenium autumnale</i> L.	Геленіум осінній	квітники, озеленення
71.	<i>Heliopsis scabra</i> L.	Геліорсіс шорсткий	квітники, озеленення
72.	<i>Lactuca sativa</i> L.	Салат посівний	агроценоз
73.	<i>Pyrethrum parthenium</i> (L.)	Піретрум розсіченолистий	квітники, озеленення
74.	<i>Rudbeckia hirta</i> L.	Рудбекія шорстка	квітники, озеленення
75.	<i>Senecio hybrida</i> DC.	Жовтозілля гібридне	квітники, озеленення
76.	<i>Tagetes erecta</i> L.	Тагетес прямостоячий	квітники, озеленення
79.	<i>Tagetes patula</i> L.	Тагетес відхилений	квітники, озеленення
80.	<i>Tagetes tenuifolia</i> L.	Тагетес тонколистий	квітники, озеленення
81.	<i>Zinnia elegans</i> L.	Цинія вишукана	квітники, озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
Begoniaceae			
82.	<i>Begonia semperflorens</i> Link et Otto	Бегонія вічноквітуча	квітники, озеленення, кімнатна культура
Berberidaceae			
83.	<i>Berberis aquifolium</i> Pursh (<i>Mahonia</i> <i>aquifolium</i> (Pursh) Nutt.)	Магонія падуболиста	частково в озелененні, в більшості дендроколекціях
84.	<i>Berberis thunbergii</i> DC.	Барбарис Тунберга	в дендроколекціях, та частково в озелененні
Bignoniaceae			
85.	<i>Catalpa bignonioides</i> Walter	Катальпа бігніонієвидна	в дендроколекціях, та частково в озелененні
Buddleaceae			
86.	<i>Buddleia alternifolia</i> Maxim.	Будлея черговолиста	в дендроколекціях, та частково в озелененні
Buxaceae			
87.	<i>Buxus sempervirens</i> L.	Самшит вічнозелений	в озелененні
Brassicaceae			
88.	<i>Allysum saxatile</i> L.	Алісум скельний	квітники,
89.	<i>Arabis alpina</i> L.	Арабіс альпійський	квітники, озеленення
90.	<i>Brassica oleraceae</i> L.	Капуста городня	квітники, озеленення
91.	<i>Sberis umbellate</i> L.	Іберіс зонтичний	квітники, озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
92.	<i>Lobularia maritima</i> (L.) Desv.	Лобуларія приморська	квітники, озеленення
93.	<i>Matthiola bicornis</i> L.	Матиола рогата	квітники, озеленення
94.	<i>Raphanus sativus</i> L.	Редька посієна	агроценоз
Capparaceae			
95.	<i>Cleome spinosa</i> Jacq.	Клеома колюча	квітники, озеленення
Caprifoliaceae			
96.	<i>Weigela x hybrida</i> Dippel	Вейгела гібридна та її садові форми	в дендроколекціях, та частково в озелененні
97.	<i>Symphoricarpos albus</i> (L.) Blake	Сніжноягідник білий	в дендроколекціях, та частково в озелененні
Caryophyllaceae			
98.	<i>Cerastium bibbirsteinii</i> L.	Роговик Бібірштейна	альпійські гірки, озеленення
99.	<i>Dianthus barbatus</i> L.	Гвоздика турецька	квітники, озеленення
100.	<i>Dianthus caryophyllus</i> L.	Гвоздика чашечкова	квітники, озеленення
101.	<i>Dianthus chinensis</i> L.	Гвоздика китайська	квітники, озеленення
Chenopodiaceae			
102.	<i>Beta vulgaris</i> L.	Буряк звичайний	агроценоз
Crassulaceae			
103.	<i>Hylotelephium spectabile</i> (Boreau). H. Ohba	Нілотелефілум видний	колекції, альпійські гірки, розарії

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
104.	<i>Phedimus spurius</i> (M.Bieb.) 't Hart	Федімус несправжній	колекції, альпійські гірки, рокарії
105.	<i>Sedum album</i> L.	Очиток білий	колекції, альпійські гірки, розарії
106.	<i>Sedum hispanicum</i> L.	Очиток іспанський	колекції, альпійські гірки, розарії
Cucurbitaceae			
107.	<i>Cucumis sativus</i> L.	Огірок посівний	агроценоз
108.	<i>Cucurbita pepo</i> L.	Гарбуз звичайний	агроценоз
109.	<i>Citrullis vulgaris</i> L.	Кавун звичайний	агроценоз
110.	<i>Melo sativa</i> L.	Диня звичайна	агроценоз
Eleagnaceae			
111.	<i>Eleagnus argentea</i> Pursh.	Маслинка срібляста	озеленення, протиерозійні насадження, колекції
112.	<i>Hippophaë rhamnoides</i> L.	Обліпиха крушиновидна	агроценози, дичаві місцями
Ericaceae			
113.	<i>Rhododendron x hybridum</i> Ker	Рододендрон гібридний	квітники, колекції
Euphorbiaceae			
114.	<i>Euphorbia marginata</i> Pursh	Молочай плямистий	квітники, озеленення
115.	<i>Andrachne colchica</i> Fisch. et Mey	Андррахна колхідська	колекції, перспективний для озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
Fabaceae			
116.	<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	Гледичія триколючкова	колекції, озеленення
117.	<i>Laburnum anagyroides</i> Medik.	Золотий дощ звичайний	колекції, озеленення
118.	<i>Lupinus polyphillus</i> L.	Люпин багаторічний	агроценоз дивавіє
119.	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	Квасоля звичайна	агроценоз
120.	<i>Phaseolus cocineus</i> L.	Квасоля вогняно-червона	квітники, озеленення
121.	<i>Pisum sativum</i> L.	Горех посівний	агроценоз
122.	<i>Robinia viscosa</i> Vent.	Акація клейка	озеленення, протиерозійні насадження, колекції
Fagaceae			
123.	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Бук лісовий	дендроколекції
Fumariaceae			
124.	<i>Dicentra spectabilis</i> L.	Діцентра чудова	квітники, озеленення
Geraniaceae			
125.	<i>Geranium platypetalum</i> Fisch. & C.A.Mey	Герань плоскопелюсткова	квітники, озеленення
Hippocastanaceae			
126.	<i>Aesculus x carnea</i> Hayne	Гіркокаштан м'ясо-червоний	дендроколекції, перспективний для озеленення
Hydrangeaceae			
127.	<i>Deutzia scabra</i> Thunb.	Дейція шершава	дендроколекції, озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
128.	<i>Philadelphus coronarius</i> L.	Чубушник корончастий	дендроколекції, озелення
129.	<i>Hydrangea arborescens</i> L.	Гортензія деревовидна	дендроколекції, озелення
Lamiaceae			
130.	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	Гісоп лікарський	агроценоз, озеленення
131.	<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	Лаванда вузьколиста	агроценоз, озеленення
132.	<i>Monarda didyma</i> L.	Монарда подвійна	агроценоз, озеленення
133.	<i>Nepeta cataria</i> L.	Котяча м'ята запашна	агроценоз, озеленення
134.	<i>Salvia splendens</i> Ker Gawl.	Сальвія блискуча	квітники, озеленення
135.	<i>Stachys lanata</i> L.	Чистець шорсткий	квітники, озеленення
Magnoliaceae			
136.	<i>Liriodendron tulipifera</i> L.	Гюльпанове дерево	дендроколекції, можливий озеленення для
137.	<i>Magnolia x soulangeana</i> Soul.	Магнолія Суланжа	дендроколекції, озеленення
138.	<i>Magnolia x loebneri</i> Kache	Магонлія Лебнера	дендроколекції, озеленення
139.	<i>Magnolia stellata</i> (Siebold. Zucc.) Maxim	Магнолія зірчаста	дендроколекції, озеленення
140	<i>Magnolia kobus</i> Kache	Магнолія кобус	дендроколекції, озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
Oleaceae			
141.	<i>Forsythia ovata</i> Nakai	Форзиція овальна	дендроколекції, озеленення
142.	<i>Ligustrum vulgaris</i> L.	Бирючина звичайна	дендроколекції, озеленення
143.	<i>Syringa josikaea</i> J.Jacq. ex Rchb.	Бузок угорський	дендроколлекції, можливий для озеленення
Paeoniaceae			
144.	<i>Paeonia suffruticosa</i> Andr.	Півонія деревовидна	квітники, озеленення
	<i>Paeonia hybrid</i> L.	Півонія гібридна	квітники, озеленення
Papaveraceae			
145.	<i>Papaver orientale</i> L.	Мак східний	квітники, озеленення
146.	<i>Escholtzia californica</i> L.	Ешольція каліфорнійська	квітники, озеленення
Polemoniaceae			
147.	<i>Phlox drummondii</i> Hook.	Флокс Друмонда	квітники, озеленення
148.	<i>Phlox divaricate</i> L.	Флокс розчепрений	квітники, озеленення
149.	<i>Phlox paniculata</i> L.	Флокс мітлистий	квітники, озеленення
Primulaceae			
150.	<i>Lysimachia punctata</i> L.	Вербозілля плямисте	квітники, озеленення
151.	<i>Primula elatior</i> L.	Примула висока	квітники, озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
152.	<i>Primula japonica</i> L.	Примула японська	квітники, озеленення
Ranunculaceae			
153.	<i>Anemone x hybrida</i> L.	Анемона гібридна	квітники, озеленення
154.	<i>Aquilegia vulgaris</i> L.	Аквілегія звичайна	квітники, озеленення
155.	<i>Clematis integrifolia</i> L.	Клематис цільнолистий	квітники, озеленення
156.	<i>Clematis recta</i> L.	Клематис прямий	квітники, озеленення
157.	<i>Delphinium cultorum</i> L.	Дельфініум культурний	квітники, озеленення
158.	<i>Trollius hybridus</i> Rehb.	Кульпальниця гібридна	квітники, озеленення
Rosaceae			
159.	<i>Amelanchier spicata</i> (Lam.) Koch	Ірга колосиста	дендроколекції, озеленення
160.	<i>Cotoneaster horizontalis</i> Decne.	Кизильник горизонтальний	дендроколекції, озеленення
161.	<i>Cotoneaster lucidus</i> Schtdl.	Кизильник блискучий	дендроколекції, озеленення
162.	<i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl.)	Хеномелес японський	дендроколекції, озеленення
163.	<i>Fragaria x ananassa</i> Duchesne	Суниця ананасні	агроценоз
164.	<i>Kerria x japonica</i> (L.) DC	Керія японська	дендроколекції, озеленення
165.	<i>Malus domestica</i> Borkh	Яблуна домашня	агроценоз, плодова культура

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
166.	<i>Persica vulgaris</i> Mill.	Персик звичайний	агроценоз, плодова культура
167.	<i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim.	Пухіроплідник калинолистий	дендроколекції, придорожні насадження
168.	<i>Potentilla fruticosa</i> L.	Перстач кущовий	дендроколекції, озеленення
169.	<i>Prunus domestica</i> L.	Слива домашня	агроценоз, плодова культура
170.	<i>Rhodotypos kerrioides</i> Sieb et. Zucc.	Розовик керієподібний	дендроколекції, озеленення
171.	<i>Rosa "Hybrid Tea and Climbing Hybrid Tea Roses"</i>	Гроянда чайногібридна	дендроколекції, присадибне озеленення
172.	<i>Rosa rugosa</i> Thunb.	Роза зморшкувата	дендроколекції, озеленення
173.	<i>Rubus odoratus</i> L.	Малина запашна	дендроколекції, озеленення
174.	<i>Spiraea alba</i> Du Roi	Таволга біла	дендроколекції
175.	<i>Spiraea x cinerea</i> Zabel	Таволга сіра	дендроколекції
176.	<i>Spiraea dumolda</i> Burv	Таволга Бумальда	дендроколекції, озеленення
177.	<i>Spiraea douglasii</i> Hook.	Таволга Дугласа	дендроколекції, перспективні для
178.	<i>Spiraea japonica</i> L.	Таволга японська	дендроколекції, перспективні для озеленення
179.	<i>Spiraea x vanhouttei</i> (Briot) Zabel	Таволга Вангутта	дендроколекції, перспективні для озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
180.	<i>Sorbaria sorbifolia</i> (L.) A. Br.	Горобинник горобинолистий	дендроколекції, озеленення
181.	<i>Stephanandra tanakae</i> Franch. Et.Sav.	Стефанандра Танакі	дендроколекції, перспективні для озеленення
Rutaceae			
182.	<i>Phellodendron amurense</i> Rupr.	Бархат амурський	дендроколекції, озеленення
Salicaceae			
183.	<i>Populus italica</i> (Du Roi) Moench	Тополя італійська	придорожні смуги, озеленення
184.	<i>Salix babylonica</i> L. s.l.	Верба вавілонська	дендроколекції,
185.	<i>Salix caspica</i> Pall.	Верба каспійська	дендроколекції
186.	<i>Salix matsudana</i> Koidz.	Верба Матсудана	дендроколекції, озеленення населених пунктів
Saxifragaceae			
187.	<i>Astilbe japonica</i> L.	Астільба японська	квітники, озеленення
188.	<i>Bergenia crassifolia</i> L.	Бадан товстолистий	альпійські гірки озеленення
189.	<i>Heuchera x hybrida</i> L.	Гейхера гібридна	квітники, озеленення
Solanaceae			
190.	<i>Nicotiana alata</i> Link & Otto	Тютюн криловидний	квітники, озеленення
191.	<i>Petunia x hybrida</i> E. Vilm.	Петунія гібридна	квітники, озеленення

Номер	Таксон	Українська назва	Особливості поширення
192.	<i>Solanum lycopersicum</i> Lam. (<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. s.l.)	Помідор істівний	агроценоз
193.	<i>Solanum tuberosum</i> L.	Паслін бульбастий	агроценоз
Violaceae			
194.	<i>Viola x wittrockiana</i> Gams ex Nauenb. & Buttler	Віола вітроціана	квітники, присадибне озеленення

Отже, група культурних і інтродукованих Мезинського НПП налічує 194 види, які пов'язані з діяльністю людини на території НПП, з видами сільськогосподарської діяльності (вирощування зернових, овочевих, технічних і кормових культур), озелененням населених пунктів, пришкільних і присадибних територій, дендрологічною колекцією центрального офісу Мезинського НПП, меморіальним парком Борщова і лісогосподарською діяльністю.

Розділ 4.

РАРИТЕТНА КОМПОНЕНТА ФЛОРИ СУДИННИХ РОСЛИН ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НПП

При вивченні флори НПП «Мезинський» в період 1980-2016 рр. виявлено ряд рідкісних видів, що надає території особливої наукової цінності (Андрієнко, Устименко, 1982, 1984; Карпенко, Графін, 2004, 2007; Карпенко, 2008, 2009, 2010-2016); найбільша кількість раритетних видів зосереджена в центральній і східній, більш багатих за рослинним покривом, частинах території парку.

На території НПП «Мезинський» виявлено 17 видів судинних рослин, занесених до Червоної книги України: До Додатку I Бернської конвенції занесено 3 види, виявлених на території НПП «Мезинський». Це згадані вище водяний горіх плаваючий, сальвінія плаваюча та юрінея волошковидна (*Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.), яка зростає в псамофітних угрупованнях соснових лісів та узліссях.

З Європейського Червоного списку на території НПП відмічено 3 види, серед них щавель український (*Rumex ucrainicus* Fisch. Ex Spreng), глід український (*Crataegus ucrainica* Pojark.), козельці українські (*Trapogon ucrainicus* Artemcz.).

Досить цінними на території НПП є популяції (6 місцезростань) реліктового виду страусового пера звичайного (*Matteuccia struthiopteris*), які місцях зростання утворює групи, що нараховують від 25 до 100 і більше екземплярів, висота окремих екземплярів досягає 100 – 120 см з своєрідною бокаловидною формою.

На території НПП виявлено 3 популяції вільхи сірої (*Alnus incana*), релікту льодовикового періоду, що зростають на днищах ярів (окол. с.Покошичі (Прядко, Андрієнко, 1982), ландшафтні заказники «Мезинська Швейцарія», «Свердловський», Карпенко, Графін, 2005).

На території НПП виявлено 15 видів папоротеподібних, які здебільшого мають певну еколого-ценотичну і екологічну приуроченість, і характеризуються рядом нетипових для регіонів видів. Серед них букова папороть (*Phegopteris connectilis* (Michx.) Watt), багатоніжка звичайна (*Polypodium vulgare* L.), багаторядник шипуватий (*Polystichum aculeatum* (L.) Roth), багаторядник Брауна (*Polystichum braunii* (Spenn.) Fee).

Нижче наводимо характеристику видів судинних рослин флори Мезинського НПП, занесених до Червоної книги України.

ВІДДІЛ ПЛАУНОПОДІБНІ - *LYCOPODIOPHYTA*

Родина Плаунові – *Lycopodiaceae*

Плаун річний – *Lycopodium annotinum* L.

Природоохоронний статус виду: Вразливий вид на межі ареалу.

Ареал виду та його поширення в Україні: Європа, Кавказ, Зх. і Сх. Сибір, Далекий Схід, Пн. Америка. В Україні – Карпати, Розточчя, Волинська височина, Полісся, Лісостеп (зрідка).

Чисельність та структура популяцій: Популяції чисельні. Завдяки сланкому стеблу формуються великі густі куртини.

Причини зміни чисельності: Заготівля як декоративної та лікарської рослини, вирубування лісів, рекреаційне навантаження.

Умови місцезростання: Хвойні (найчастіше соснові) та мішані, ліси. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: північна частина НПП, окол с.Курилівка, Мезин, виявлено нечисельні популяції північних околицях окол. с. Мезин, південних околицях с. Радичів. Вид, поширений переважно в асоціаціях соснових лісів зеленомохових на боровій терасі Десни, часто зустрічаються разом з *Lycopodium clavatum* L. Популяції *Lycopodium annotinum* займають невеликі площі по кілька квадратних метрів.

Родина Баранцеві — *Huperziaceae*

Баранець звичайний – *Huperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank et Mart. (*Lycopodium selago* L., *Mirmau selago* (L.) H.P.Fuchs)

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Вид на пд. межі ареалу.

Ареал виду та його поширення в Україні: Циркумполярний. У пн. півкулі від Арктики до зони широколистяних лісів, в лісовому та альпійському поясах гірських країн на пд. від межі суцільного поширення (Алтай, Кавказ). В Україні – Карпати (звичайно), Розточчя-Опілля, на Поліссі (зрідка).

Чисельність та структура популяцій: Поодинокі куртини і їх групи чисельністю до десяти.

Причини зміни чисельності: Не має підземних запасючих органів і бічних бруньок, тому зламані пагони не відновлюються. Зникає внаслідок підвищення ценотичної конкуренції, не переносить лісових пожеж, рекреаційного навантаження.

Умови місцезростання: У тінистих хвойних, мішаних та листяних лісах. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: східна частина НПП, окол с.Радичів. Вона виявлена 6.05.2003 р. на північному схилі «Великого яру», близько 2 км на південь від с. Радичів на ділянці лісу віднесеного до ас. *Pineto-Betuletum graminoso-hylocomiosum*. *H. selago* утворював куртину діаметром до 0,5 м. У трав'яному ярусі виявлено ряд видів: *Fragaria vesca*, *Orthilia secunda*, *Lycopodium clavatum*, моховий покрив слабко розвинений, в ньому виявлено *Pleurozium schreberi* Mitt., *Mnium unundatum* Hedw.

ВІДДІЛ ПАПОРОТЕПОДІБНІ - *POLYPODIOPHYTA*

Родина Сальвінієві – *Salviniaceae*

Сальвінія плаваюча – *Salvinia natans* (L.) All.

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Реліктовий вид.

Ареал виду та його поширення в Україні: Голарктично-давньосередземноморський. Загальне поширення ділиться на дві частини: Східноазійську (від Малайського архіпелагу через Китай, Центральну Японію і Маньчжурію) і Європейську (Пд. і Сх. Європа), вторинні осередки в інших частинах світу. В Україні трапляється у водоймах долин річок Дніпра, Десни, Сіверського Дінця, гирлових областях річок, водосховищах Дніпровського каскаду, ставках Лісостепу і Степу.

Чисельність та структура популяцій: У межах ареалу трапляється спорадично.

Причини зміни чисельності: Антропогенні (осушення, евтрофування, засолення водойм та забруднення води, руйнування прибережних ділянок) та природні (заростання водойм) чинники.

Умови місцезростання: Мезо-евтрофні і евтрофні прісноводні замкнуті або слабопроточні водойми, що добре прогриваються, з мулисто-піщаними і мулистими відкладами на слабозатінених ділянках з товщею води 30–50(250) см (оптимальний розвиток 30–50 см) і її незначним поверхневим коливанням. Гідрофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: відрізок р.Десни від північної межі НПП до північних окол.с.Мезин, заплавної озера Десни.

ВІДДІЛ МАГНОЛІОФІТИ (ПОКРИТОНАСІННІ) – *MAGNOLIOPHYTA*

КЛАС ЛІЛІОПСИДИ (*LILIOPSIDA*) або ОДНОДОЛЬНІ (*MONOCOTYLEDONES*)

Родина Лілійні – *Liliaceae*

Лілія лісова – *Lilium martagon* L.

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Вид з диз'юнктивним ареалом, єдиний дикорослий вид роду *Lilium* L. в Україні, який скорочує своє поширення.

Ареал виду та його поширення в Україні: Євразійський вид: від Середньої, Пд. та Сх. Європи до Зх. і Сх. Сибіру (включаючи пн. частину Монголії). В Україні – в Карпатах, Закарпатті, Передкарпатті, Розточчі, Опіллі, на Поліссі, в Лісостепу.

Чисельність та структура популяцій: Популяції містять від декількох одиниць до декількох десятків особин різного віку, які зростають групами. Інколи трапляються популяції з декількох сотень особин, зазвичай на освітлених місцях у рівнинних лісах.

Причини зміни чисельності: Рекреаційне навантаження, збирання на букети, викопування цибулин для пересаджування та як

лікарської сировини. Рослина зникає внаслідок вирубування лісів, оскільки потребує часткового затінення.

Умови місцезростання: Листяні та мішані ліси в мезотрофних умовах, насамперед, в їх освітлених місцях – на галявинах, узліссях. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: центральна частина НПП, заказники різного статусу - Рихлівська дача, Вишенська дача. Три знахідки в районі околиць сіл Радичів, Вишеньки та Великий ліс Коропського р-ну на ділянках світлих дубових лісів (ас. *Quercetum varioherbosum*), місцями пагорбах, порослих березняками (ас. *Betuletum varioherbosum*). Популяції по 3-5, місцями до 10 особин. Також відмічені поодинокі екземпляри виду, що буди знайдені на декількох ділянках на території ландшафтного заказника загальнодержавного значення Рихлівська дача, вони зустрічається в асоціаціях кленово-ясеневого лісу та липово-дубового волосисто-осокового лісу.

Родина Півникові – Iridaceae

Півники сибірські – *Iris sibirica* L.

Природоохоронний статус виду: Вразливий.

Наукове значення: Рідкісний вид на пд. межі ареалу.

Ареал виду та його поширення в Україні: Євросибірський вид, поширений від Франції до Сх. Сибіру та Монголії, з окремими ексклавами на Кавказі та в Малій Азії. В Україні – на Закарпатті, в Прикарпатті, Розточчі, Поліссі, на зх. Подільської височини, рідше в Правобережному та Лівобережному Лісостепу, зрідка – в пн. частині степової зони.

Чисельність та структура популяцій: Просторове розміщення популяцій лінійне або локальне. Спектри онтогенетичних станів правосторонні з переважанням куртин генеративних рослин.

Причини зміни чисельності: Осушувальна гідромеліорація, інтенсивне випасання та викошування луків, збирання квітів на букети.

Умови місцезростання: Перезволожені ґрунти, у мезотрофних умовах. Заплавні луки, по берегах річок та по окраїнах боліт. Гігрomezофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: відрізок заплави р.Десни біля північної межі НПП до. окол.с.Вишеньки.

Родина Цибулеві – *Alliaceae*

Цибуля ведмежа (черемша) – *Allium ursinum* L. (*A. ucrainicum* (Kleopow et Oxner) Bordz.; *A. ursinum* L. subsp. *ucrainicum* Kleopow et Oxner, *A. ursinum* var. *ucrainicum* (Kleopow et Oxner) Soó)

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Середньоевропейський гірський вид, представлений в Україні окремим підвидом; пізньовесняний ефемероїд.

Ареал виду та його поширення в Україні: Атлантична, Середня та Сх. Європа, Середземномор'я, Скандинавія, Кавказ, Мала Азія. В Україні – Полісся (зрідка), Лісостеп (в основному Правобережний), Карпати та Передкарпаття – спорадично, сх. частина Лісостепу (зрідка).

Чисельність та структура популяцій: Вид є сезонним домінантом, панує навесні в трав'яному покриві лісів в окремих місцях; окремі популяції займають площу до 5 га. В популяціях переважають особини передгенеративних стадій розвитку, квітучі особини складають 20–30% від загальної чисельності. Існуючі популяції молоді та інвазійні.

Причини зміни чисельності: Вузька еколого-ценотична амплітуда, внаслідок чого вразливий до дії антропогенних факторів (суцільні рубки лісів, осушувальна меліорація, зрізання листя та витоптування рослин в процесі заготівлі як харчової та лікарської сировини).

Умови місцезростання: Затінені широколистяні та мішані ліси порядку *Fagetalia sylvaticae*. Надає перевагу багатим гумусом свіжим та вологим некислим ґрунтам. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: центральна частина НПП, заказники різного – Рихлівська дача, Вишеньська дача, скол. с.Будище. Нами вид констатувався для центральної частини парку (66 кв., Понорницького лісництва). Також він виявлений в урочищі Великий ліс та в околицях х. Рихли, на ділянках березового лісу різнотравного, по схилах ярів біля та на території ландшафтного заказника загальнодержавного значення Рихлівська дача.

Родина Зозулинцеві – Orchidaceae.

Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich.

(*Ophrys nidus-avis* L., *Neottia vulgaris* Kolb.)

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Рослина, зі складною біологією розвитку та сапротітним (симбіомікотрофним) типом живлення.

Ареал виду та його поширення в Україні: Західнопалеарктичний вид (Європа, Кавказ, Мала Азія, Зх. Сибір). В Україні – в Карпатах, на Закарпатті, Поліссі, в Лісостепу, Степу (пн.), Гірському Криму.

Чисельність та структура популяцій: Популяцій досить багато, але чисельність та щільність в них переважно низька.

Причина зміни чисельності: Руйнування місць зростання, негативний вплив рекреації та лісовпорядкувальних робіт.

Умови місцезростання: Тіністі листяні, мішані, переважно в місцях з розрідженим трав'яним покривом, на ґрунтах як бідних, так і багатих, з різним рівнем зволоженості. Сціофіт, мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: центральна частина НПП, заказники різного статусу – Рихлівська дача, Вишенська дача, окол. сс. Великий ліс, Розлети, Будище. Нами виявлено цей вид досить розсіяно, невеликими популяціями (3-5 екз.), зокрема на ділянках дубово-ліщиново-волосистоосокового лісу на території заказника Вишенська дача та на ділянках кленово-ясеневого лісу та липово-дубового волосисто-осокового лісу на території Рихлівської дачі.

Зозулині сльози яйцеподібні – *Listera ovata* (L.) R.Br.

(*Ophrys ovata* L., *Neottia latifolia* Rich.)

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Рослина зі складною біологією розвитку.

Ареал виду та його поширення в Україні: Євразія (Європа, Кавказ, Зх. Сибір, Середня та Мала Азія), занесений і в Пн. Америку. В Україні – Карпати, Розточчя, Полісся, Лісостеп, Гірський Крим (спорадично), Степ (дуже рідко). Чисельність та структура популяцій: Популяції нараховують від декількох десятків до сотен особин. За віковою структурою – нормальні повночленні і неповночленні.

Причина зміни чисельності: Руйнування місць зростання через меліоративні і лісовпорядкувальні роботи, випас, витоптування тощо.

Умови місцезростання: Переважно вологі і затінені місця у листяних лісах. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: західна частина НПП, заказники різного статусу (Рихлівська дача, Вишенська дача, Свердловський, Мезинська Швейцарія), окол. від с.Мезин до с. Розлети. Вид зустрічається переважно по днищам ярів та балок, інколи на схилах пагорбів, ділянках кленово-дубових лісах волосистоосокових на території Рихлівської дачі. Переважно популяції малочисельні, але трапляються по 40-50 екземплярів біля сіл Радичів та Розлети.

Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний)
***Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó s.l. (*D. cruenta* (O.F.Müll.) Soó; *D. ochroleuca* (Boll) Holub; *Dactylorchis incarnata* (L.) Vermeulen, *Orchis incarnata* L., *O. latifolia* L., nom. rej.)**

Природоохоронний статус виду: Вразливий.

Наукове значення: Євразійський поліморфний вид, представлений численними відмінами.

Ареал виду та його поширення в Україні: Європа, Балкани, Мала та Середня Азія, Кавказ, Зх. Сибір, Джуґтарія, Монголія. В Україні – Карпати, лісова зона, Лісостеп, Степ (рідко) та Гірський Крим.

Чисельність та структура популяцій: Популяції численні, від кількох до тисяч особин, нормального типу, повно- і неповночленні, з правостороннім віковим спектром.

Причини зміни чисельності: Осушення, освоєння земель, інтенсивне випасання, заростання луків.

Умови місцезростання: Переважно на відкритих місцях, вологих і сирих, слабко кислих або нейтральних ґрунтах на евтрофних та мезотрофних болотах, заплавних та низинних луках, серед чагарників, на узліссях, в рідколіссях, світлих лісах, на торфовищах, тощо. Мезогірофіт

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: північна частина НПП, окол. с.Курилівка. Вид нами відмічався на заболочених ділянках, в окол. сіл Мезин і Курилівка.

**Зозульки травневі (пальчатокорінник травневий) –
Dactylorhiza majalis (Rehb.) P.F.Hunt et Summerhayes s.l. (*Orchis
majalis* Rehb., nom. conserv.)**

Природоохоронний статус виду: Рідкісний.

Наукове значення: Середземноморсько-європейський аллотетраплоїдний ($2n=80$) вид.

Ареал виду та його поширення в Україні: Скандинавія, Атлантична і Середня Європа, Середземномор'я. В Україні – Карпати, Передкарпаття, лісова, лісостепова і степова (дуже рідко) зони, Пд. макросхил Гірського Криму.

Чисельність та структура популяцій: Популяції складаються з невеликих груп.

Причини зміни чисельності: Зміни гідрологічного режиму ґрунтів, боліт, викошування, випасання, збирання на букети, викопування бульб, заліснення лук.

Умови місцезростання: Вологі луки і узлісся, сфагнові торфовища.. Мезогірофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: придеснянська частина НПП, окол. с.Курилівка; заболочені ділянки, окол. сіл Радичів і Вишеньки

**Коручка темно-червона – *Epipactis atrorubens* (Hoffm. ex
Bernh.) Besser (*E. atropurpurea* auct. non Raf., *E. rubiginosa* (Crantz)
Gaudin ex W.D.J.Koch)**

Природоохоронний статус виду: Вразливий.

Наукове значення: Рідкісна рослина.

Ареал виду та його поширення в Україні: Євразійський вид, поширений в Європі, на Кавказі, Уралі, в Зх. Сибіру, Середній Азії, Ірані. В Україні – в Карпатах, на Прикарпатті, в Поліссі, Лісостепу, Степу (рідко) та Гірському Криму.

Чисельність та структура популяцій: Популяції нечисленні, дані по структурі популяцій відсутні.

Причина зміни чисельності: Антропогенне порушення природних біотопів, зокрема вирубування лісів.

Умови місцезростання: Листяні, хвойні та мішані ліси, узлісся. Мезофіт. Сциофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: східна та центральна частина НПП, лісові і освітлені ділянки окол. с.Радичів, Розлети, Великий ліс, Бужанка та Вишеньки.

**Коручка чемерникоподібна (коручка широколиста) -
Epipactis helleborine (L.) Crantz (*E. latifolia* (L.) All.)**

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Поліморфний вид з широкою екологоценотичною амплітудою. В Україні, очеподібно, представлений декількома расами і потребує таксономічних досліджень.

Ареал виду та його поширення в Україні: Палеарктика, занесений у Пн. Америку. В Україні – Карпати, лісова, лісостепова, степова (в лісах долин великих річок) зони, Гірський Крим.

Чисельність та структура популяцій: Популяції від кількох до ста особин. За віковою структурою переважно нормальні неповночленні, з правостороннім віковим спектром.

Причина зміни чисельності: Порушення екоотопів (суцільні вирубки, надмірна рекреація). Добре витримує помірний вплив антропогенних навантажень.

Умови місцезростання: Хвойні, мішані та широколистяні ліси. Часто – у вторинних угрупованнях, в екотонних зонах. Мезофіт. Сциофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: східна та центральна частина НПП, лісові ділянки в окол. с.Радичів, Розлети, Великий ліс, Бужанка та Вишеньки.

**Любка дволиста - *Platanthera bifolia* (L.) Rich.
(*Orchis bifolia* L.)**

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Європейсько-середземноморський неморальний вид, що має складну біологію розвитку.

Ареал виду та його поширення в Україні: Європа, Кавказ, Сибір, Центральна і Мала Азія. В Україні – Карпати, Розточчя, Опілля, Полісся, пн. Лісостеп, Степ (дуже рідко), Крим.

Чисельність та структура популяцій: Популяції по 15–20 рослин з повночленним віковим спектром.

Причини зміни чисельності: Рубки лісів, меліоративні заходи, рекреаційні навантаження, зривання квітів, заготівля бульб.

Умови місцезростання: Листяні та змішані дубово-соснові ліси. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: східна та центральна частина НПП, окол. с.Деснянське, Радичів, Розлети, Великий ліс, Бужанка та Вишеньки, переважно на ділянках березового лісу різнотравного. знайдені на сирих узліссях та галявинах листяних лісів майже по всій території парку

**Любка зеленоквіткова – *Platanthera chlorantha* (Cust.) Rehb.
(*Orchis chlorantha* Cust.)**

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Європейсько-середземноморський вид зі складною біологією розвитку.

Ареал виду та його поширення в Україні: Європа, Середземномор'я, Крим, Кавказ, Мала Азія. В Україні – Карпати, Розточчя, Опілля, Полісся, Лісостеп, Степ (рідко), Гірський Крим.

Чисельність та структура популяцій: Популяції малочислені, з порушеною структурою, представлені невеликими групами по 3–4 особини на м².

Причини зміни чисельності: Рубки лісів, руйнування біотопів, внаслідок господарської діяльності.

Умови місцезростання: У листяних та мішаних лісах, узліссях. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: переважно східна та центральна частина НПП, окол. сіл Радичів, Розлети, Великий ліс, Бужанка та Вишеньки; в березняках, спорадично, по всій території НПП.

Плодоріжка блощична (зозулинець блощичний) – *Anacamptis coriophora* (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l. (*Orchis coriophora* L., incl. *Orchis nervulosa* Sakalo, *Anacamptis coriophora* subsp. *nervulosa* (Sakalo) Mosyakin et Tymchenko)

Природоохоронний статус виду: Вразливий.

Наукове значення: Рідкісний вид із складною біологією розвитку.

Ареал виду та його поширення в Україні: Середземноморсько-європейський вид (Атлантична, Середня та Сх. Європа, Середземномор'я, Крим, Кавказ, Мала Азія). В Україні – в усіх зонах, але нерівномірно.

Чисельність та структура популяцій: Популяції невеликі, локальні або ізольовані. У віковому спектрі переважають генеративні особини.

Причини зміни чисельності: Руйнування біотопів, вторинні сукцесії, порушення екологічних умов внаслідок господарської діяльності, випасу, викопування бульб.

Умови місцезростання: Заболочені луки, вологі лісові галявини. Мезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: східна та центральна частина НПП, окол. с.Радичів, Розлети, Великий ліс, Бужанка та Вишеньки.

КЛАС МАГНОЛІОПСИДИ (*MAGNOLIOPSIDA*) або ДВОДОЛЬНІ (*DICOTYLEDONES*)

Родина Бобівникові – *Menyanthaceae*

Плавун щитолистий – *Nymphoides peltata* (S.G. Gmel.) Kuntze

Природоохоронний статус виду: Вразливий.

Наукове значення: Реліктовий вид з диз'юнктивним ареалом.

Ареал виду та його поширення в Україні: Євразійсько-давньосередземноморський вид, сучасний ареал якого пов'язаний з Середземномор'ям, з ексклавами в Ср., Атлантичній та Сх. Європі, на Кавказі, в Зх. та Сх. Сибіру, на пд. Далекого Сходу, пн. Ср. Азії, Ірані, Китаї, Японії. Занесено в Пн. Америку. В Україні трапляється в гирлових ділянках та плавнях в пониззі рр. Дунаю, Дніпра, Пд. Бугу, Дністра, в Закарпатті (заплавні водойми р. Латориця, окол. с. Малі Ратівці) на Житомирському та Чернігівському Поліссі, в Лісостепу (риборозвідні ставки у верхній та середній течії Пд. Бугу, заплавні водойми в середній течії Дніпра).

Чисельність та структура популяцій: Трапляється спорадично. В окремих водоймах утворює численні щільні популяції.

Причини зміни чисельності: Антропогенні: меліорація, забруднення, засолення водойм; природні: евтрофікація водойм.

Умови місцезростання: Евтрофні прісноводні замкнуті та слабкопроточні водойми, природні та штучні (риборозвідні ставки), з глинисто-мулистими алювіальними відкладами. Гідрофіт, карбонатofil.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: відрізок р.Десни від північної межі НПП до півн. окол.с.Мезин. На території парку він виявлений в озері Хатинь і в одному із заплавних озер Десни, що біял с.Радичів, а також на ділянках між сс. Деснянське, Мезин, радичів і Розлети: На досліджуваній території угрупованнями з *N. peltata* мали такий ценотичним склад: *Sagittaria sagitifolia*–*Nymphoides peltata*; *N. peltata*–*Nuphar lutea*+*Nymphaea candida*. Також н території парку є ценози з асоціацією *Glyceria maxima*–*Nymphoides peltata*, *Nymphoides candida*+*N.peltata*, *N.peltata*–*Ceratophyllum demersum*. Вид зростає на глибинах до 100–110 см на мулистих ґрунтах. Цей вид знаходиться на північній межі свого ареалу, але має високу життєвість, рясно квітує і плодоносить.

Родина Водяного ріхові – *Trapaceae*

Водяний горіх плаваючий – *Trapa natans* L. s.l. (incl. *T. borysthenica* V.Vassil., *T. danubialis* Dobroc., *T. flerovii* Dobroc., *T. hungarica* Opiz, *T. macrorhiza* Dobroc., *T. maeotica* Woronow, *T. pseudocolchica* V.Vassil., *T. rossica* V.Vassil., *T. ucrainica* V.Vassil.)

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Реліктовий вид з диз'юнктивним ареалом, представлений численними локальними расами, яким інколи надається статус видів.

Ареал виду та його поширення в Україні: Водойми Середньої, Сх. та Атлантичної Європи, Середземномор'я, Кавказу, Пд. Сибіру, Далекого Сходу, Малої Азії, за межами природного ареалу – як занесений у багатьох регіонах світу. В Україні – у водоймах долин рр. Дніпра, Прип'яті, Тетерева, Десни, Сіверського Дінця, Пд. Бугу, Дністра, Дунаю, Ужа, Латориці, Боржави, Шацьких озер.

Чисельність та структура популяцій: Трапляється спорадично. В окремих водоймах утворює багаточисленні популяції площею до

кількох гектарів, щільністю 1,5–2,5 тис. особин на 100 м². Середня продуктивність горіхів однієї розетки 10–20 шт.

Причини зміни чисельності: Меліорація, евтрофікація та зміна хімічних показників внаслідок впливу антропогенних факторів, засолення водойм у гирлових ділянках рр. Дніпра, Дунаю, Дністра.

Умови місцезростання: Малопроточні водойми, заплавні озера і стариці, затоки річок, що добре прогріваються, на глибині до 50–100 см, на ділянках з коливанням рівня води протягом вегетації, з мулистими, мулисто-піщаними та мулисто-торф'янистими донними відкладами. Гідрофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: окремі знахідки на відрізку р.Десни від північної межі НПП до північних скел.с.Мезин.

Родина Жовтецеві – *Ranunculaceae*

Сон розкритий – *Pulsatilla patens* (L.) Mill. s.l. (*Anemone patens* L., *P. latifolia* Rupr.; incl. *P. kiviensis* Wissjul., *P. wolfgangiana* (Besser) Rupr.)

Природоохоронний статус виду: Неоцінений.

Наукове значення: Вразливий європейський вид близько пд. межі ареалу.

Ареал виду та його поширення в Україні: Середня та Сх. Європа, Скандинавія (до 64° пн. ш.), пд. Зх. Сибіру. В Україні поширений на Поліссі, у Лісостепу, Пн. Степу.

Чисельність та структура популяцій: Популяції здебільшого неповночленні, представлені переважно малочисельними генеративними особинами.

Причини зміни чисельності: Знищення степових та лучно-степових екоотопів, надмірне випасання худоби, часте випалювання травостою, а також масове викопування генеративних особин для озеленення.

Умови місцезростання: Соснові, дубово-соснові ліси, лісові галявини, узлісся, зруби, на дерново-підзолистих ґрунтах. Ксеромезофіт.

Охорона та поширення в межах Мезинського НПП: окремі знахідки в центральній частини НПП, північні околиці с.Будище.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андриенко Т. Л. Растительный мир Украинского Полесья в аспекте его охраны / Т.Л. Андриенко, Ю.Р. Шеляг-Сосонко. – Киев : Наук. думка, 1983. – 216 с.
2. Андриенко Т. Л. Нові місцезнаходження рідкісних видів на Українському Поліссі / Т. Л. Андриенко, О. І. Прядко // Укр. ботан. журн. – 1977. – Т. 34, № 4. – С. 403–407.
3. Андриенко Т. Л. Рідкісні види судинних рослин Українського Полісся / Т. Л. Андриенко // Укр. ботан. журн. – 2008. – Т. 65, № 5. – С. 666–673.
4. Андриенко Т. Л. Рідкісні види судинних рослин Чернігівщини та їх представленість на природно-заповідних територіях області / Андриенко Т.Л., Лукаш О. В., Прядко О. І. [та ін.] // Заповідна справа в Україні. – 2007. – Т.13. – Вип. 1–2. – С. 33–38.
5. Афанасьев Д. Я. Заплавні луки р. Десни / Д. Я. Афанасьев. – Київ : АН УРСР, 1941. – 154 с.
6. Барбарич А. І. Основні етапи вивчення флори України / А. І. Барбарич // Ботанічний журнал АН УРСР. – 1954. – Т. II, № 2. – С. 17–27.
7. Брадїс Є.М., Андриенко Т.Л. Поліська підпровінція // Геоботанічне районування Української РСР. – К.:Наук.думка, 1977. – С. 73-136.
8. Вакуленко Н. І. До вивчення вищих водяних рослин деяких водойм р. Десни / Н. І. Вакуленко // Труды гідробіолог. станції. – 1934. – Вип.10. – С.7–11.
9. Дубина Д. В. *Nymphoides peltata* (S. G. Gmel.) O. Kuntze на Україні / Д. В. Дубина, С. А. Мороз // Укр. ботан. журн. – 1977. – Т. 34, № 4. – С. 398–403.
10. Дубина Д. В. *Trapa natans* L. на р. Десні / Д. В. Дубина, К.А. Семеніхіна // Укр. ботан. журн. – 1978. – Т. 35, № 4. – С. 371–374.
11. Дубина Д. В. Поширення, екологія й ценологія *Trapa natans* L. s.l. (*Trapaceae*) на Україні / Д. В. Дубина // Укр. ботан. журн. – 1982. – № 5 – С. 659–667.
12. Екологічна мережа Новгород-Сіверського Полісся. /С.М.Панченко, Т.Л.Андриенко, Г.Г.Гаврись, Ю.В.Кузьменко. - Суми: Університетська книга, 2003. – 92 с.

13. Карпенко Ю. О. *Nymphoides peltata* (S. G. Gmel) O. Kuntze в поліській частині Чернігівської області: особливості поширення, сучасний стан популяцій та підходи до охорони / Ю. О. Карпенко // Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин : мат. міжн. конф. (Київ, 11–15 жовт. 2010 р.). – Київ : Альтерпрес, 2010. – С. 125–128.

14. Карпенко Ю. О. Біотопи поширення раритетних видів вищих спорових судинних рослин в поліській частині Лівобережжя Дніпра / Ю. О. Карпенко // Фіторізноманіття прикордонних територій України, Росії та Білорусі у постчорнобильський період : зб. стат. за мат. міжн. конф. (Чернігів, 17–18 груд. 2010 р.) / Чернігів, нац. пед. ун-т ім. Т.Г. Шевченка, Черніг. обл. орг. Всеукр. екол. ліги. Київ : Фітосоціоцентр, 2010. – С. 114–121.

15. Карпенко Ю. О. Види з Червоної книги України на території південного сходу Новгород-Сіверського Полісся / Ю. О. Карпенко, М. В. Графін // Молодь і поступ біології : зб. тез I міжн. наук. конф. студ. і аспірантів (Львів, 11–14 квітн. 2005 р.). – Львів, 2005. – С. 74–75.

16. Карпенко Ю. О. Види судинних рослин, що занесені до Червоної книги України / Ю. О. Карпенко, М. В. Графін, О. І. Яковенко // Зелені скарби Чернігівщини. – Чернігів, 2004. – С. 20–43.

17. Карпенко Ю. О. Знахідки рідкісних видів на окремих природно-заповідних територіях Новгород-Сіверського Полісся / Ю. О. Карпенко, М. В. Графін // Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка : зб. наук. пр. [Сер. Природничі науки]. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2004. – С. 34–37.

18. Карпенко Ю. О. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Рихлівська дача» / Ю. О. Карпенко, М. В. Графін // Зелені скарби екомережі. – Чернігів : ЧДПУ, 2007. – 56 с.

19. Карпенко Ю. О. Поширення рідкісних видів судинних рослин на території Мезинського національного парку / Ю. О. Карпенко // Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка : зб. наук. пр. [Сер. Екологія. Біологічні науки]. [редкол.: В. О. Пашенко та ін.]. – Полтава, 2009. – Вип. 1. – С. 79–83.

20. Карпенко Ю. О. Раритетний ценофонд Чернігівського Полісся та його охорона на територіях природно-заповідного фонду загальнодержавного рівня // Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка : зб. наук. пр. [Сер. Екологія. Екологічні науки]. – Полтава, 2004. – Вип. 4 (37). – С. 157–65.

21. Карпенко Ю. О. Раритетні види вищих спорових судинних рослин та їх представленість на територіях природно-заповідного фонду Чернігівської області / Ю. О. Карпенко // Теорія і практика сучасного природознавства : зб. наук. пр. – Херсон, 2005. – С. 80–85.

22. Карпенко Ю. О. Рослинність загальнодержавного ландшафтного заказника «Рихлівська дача» // Історико-археологічний та природно-екологічний потенціал Мезинської округи: минуле, сучасне та перспективи розбудови: зб. стат. та мат. наук. конф. за результатами круглого столу «Мезинська стоянка: погляд через століття», присвяч. дослідж. на території Мезинського НПП (Мезин) / Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Мезин. нац. природ. парк. – Чернігів, 2010. – С. 19–24.

23. Карпенко Ю. О. Состояние охраны и подходы к мониторингу редких видов сосудистых растений на территории Новгород-Северского Полесья // Трансграничное сотрудничество в области экологической безопасности и охраны окружающей среды : мат. III Межд. науч.-практ. конф. (Мозырь, Респ. Беларусь, 12 сент. 2014 г.) / Гомел. обл. ком. природ. ресурсов и охраны окружающей среды, Гомел. гос. ун-т, Мозырь. гос. пед. ун-т. – Гомель, 2014. – С. 254–257.

24. Карпенко Ю.О. Заплавні системи як сполучні території структурних елементів екомережі (на прикладі Чернігівської області) // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – 2007. - № 11 (ч.2). – С. 213 – 218.

25. Карпенко Ю.О. Мезинський національний природний парк як осередок збереження рідкісних видів судинних рослин на території Новгород-Сіверського Полісся // Пирятинські екологічні читання : мат. Всеукр. екол. наук.-практ. конф. (Пирятин, 11 трав. 2013 р.) / Пирятин. райрада, Пирятин. сектор охорони навколиш. природ. середовища, Полтав. нац. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – С. 10–15.

26. Київський університет. Комісія для описання губерній Київського ученого округу // Труды комісії... Естественная история губерній Київського ученого округу. Ботаника. Ч. Географическая. Киев. 1851. – 87 с.

27. Київський університет. Комісія для описання губерній Київського ученого округу // Труды комісії... Естественная история губерній Київського ученого округу. Ботаника. Ч. Систематическая. К. 1855. – 147 с.

28. Ланько А.И. Новгород-Северское Полесье // Физико-географическое районирование Украинской ССР. – К.: Из-во Киев.ун-та, 1968. – С.477-488.

29. Лукаш А. В. Редкіє і охораняєміє рослини Полісся / А.В.Лукаш, Т. Л. Андриєнко. – Київ : Фітосоціоцентр, 2011. – 168 с.

30. Лукаш А. В. Созологічески ценные растительные сообщества Полісся / А. В. Лукаш, Т. Л. Андриєнко. – Чернігов: Десна Полиграф, 2014. – 160 с.

31. Лукаш О. В. Сучасне поширення рідкісних видів флори Чернігівщини / О. В. Лукаш, Ю. О. Карпенко // Рідкісні та корисні рослини флори Чернігівщини в природі та культурі / [під заг. ред. Т. Л. Андриєнко]. – К, 1997. – С. 9–19.

32. Лукаш О. В. Флора судинних рослин Східного Полісся: созологічна оцінка / О.В. Лукаш. – Київ : Фітосоціоцентр, 2010. – 220 с.

33. Лукаш О. В. Флористична унікальність існуючих та проєктованих національних природних парків Лівобережного Полісся / О. В. Лукаш // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Інтродукція та збереж. росл. різноманіття. – 2007. – № 11. – С. 33–35.

34. Лукаш О. Види судинних рослин флори Східного Полісся у національних та регіональних природоохоронних переліках / О. Лукаш // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Інтродукція та збер. росл. різноманіття. – 2007. – № 12–14. – С. 47–52.

35. Мулярчук С. О. Рослинність Чернігівщини / С. О. Мулярчук. – Київ : Вища школа, 1970. – 212 с.

36. Мулярчук С.О. Рослинність Чернігівщини. – К.: Вища школа. - 1970. – 209 с.

37. Панченко С. М. Весняні ефемероїди листяних лісів Лівобережного Полісся / С. М. Панченко, О. В. Лукаш, О. П. Черноус // Укр. ботан. журн. – 2006. – Т. 63, № 5. – С. 671–680.

38. Панченко С. М. Флористичні знахідки на північному сході України / С. М. Панченко, Ю. О. Карпенко, М. В. Графін // Укр. ботан. журн. – 2006. – Т. 63, № 1. – С. 40–46.

39. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Чернігівської області / Т. Г. Дадашева, Ю. О. Карпенко, О. В. Лукаш, Н. М. Селюченко // Природно-заповідний фонд Чернігівської області / [під заг. ред. Ю. О. Карпенка]. – Чернігів : Держ. упр. екол. та прир. ресурсів в Черніг. обл., 2002. – С. 20–211.

40. Рогович А. С. Обзорение семенных и высших споровых растений, входящих в состав флоры губерний Киевского учебного округа: Вольнской, Подольской, Киевской, Черниговской (Харьковской) и Полтавской / А. С. Рогович. – Киев, 1869. – С. 1–296.

41. Семеніхіна К. А. Нові місцезнаходження рідкісних видів у заплавах водойм р. Десни / К. А. Семеніхіна // Укр. ботан. журн. – 1979. – Т. 36, № 3. – С. 214–218.

42. Семеніхіна К. А. Водна рослинність р. Десни і водойм її заплави в межах УРСР / К. А. Семеніхіна // Укр. ботан. журн. – 1982. – Т. 39, № 2. – С. 57–62.

43. Семеніхіна К. А. Прибережно-водна і водна флора р. Десни і водойм її заплави в межах УРСР / К. А. Семеніхіна // Укр. ботан. журн. – 1982. – Т. 39, № 1. – С. 34–36.

44. Спрыгин И. И. Геоботанические работы в Черниговской губернии / И. И. Спрыгин. – Киев, 1912. – 24 с.

45. Спрыгин И. И. Предварительный отчет о ботанических исследованиях в Черниговской губ. в 1912 г. / И. И. Спрыгин // Предварит. отчет о работах по изучению естественно-исторических условий Черниговской губ. в 1912 г. Москва, 1913. – С. 38–48.

46. Спрыгин И. И. Предварительный отчет о ботанических исследованиях в Черниговской губ. в 1913 г. / И. И. Спрыгин // Предварит. отчет о работах по изучению естественно-исторических условий Черниговской губ. в 1913 г. Москва, 1914. – С. 33–58.

47. Спрыгин И. И. Предварительный отчет о ботанических исследованиях в Черниговской губ. / И. И. Спрыгин // Труды Юрьевского ботан. сада, 1914. – Т. 15, № 1. – С. 17–19.

48. Турубара О. В. Вивчення флори Лівобережного Полісся України наприкінці XVIII та в XIX ст. / О. В. Турубара // Укр. фітоценол. зб. [Сер. А. Фітосоціологія]. – 1999. № 1–2. – С.205–208.
49. Устименко П.М. Флористичні знахідки на території запроєктованого Мезинського національного природного парку. – //Укр. ботан. журн. – № 4., 1984.- Т.41. – С. 64-67.
50. Фіторізноманіття заповідників і національних парків України. Ч.2. Національні природні парки / [кол. ав. під ред. В. А. Онищенко і Т. Л. Андрієнко]. – К.: Фітосоціоцентр, 2012. – 580 с.
51. Фіторізноманіття Українського Полісся та його охорона / [Т. Л. Андрієнко, В. А. Онищенко, О. І. Прядко та ін.]; під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – К.: Фітосоціоцентр, 2006. – 316 с.
52. Червона книга України. Рослинний світ / [під заг. ред. Я. П. Дідуха]. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
53. Шмальгаузен И. Ф. Флора Юго-Западной России, т.е. губерний: Киевской, Волынской, Подольской, Полтавской, Черниговской и смежных местностей / И. Ф. Шмальгаузен. Киев. 1886. – Т. 6. Вып. 4. – 783 с.
54. Mosyakin S.L., Fedoronchuk M.M. Vascular plants of Ukraine. A nomenclatural checklist. – Kiev, 1999. – 345 p.

Назчальне видання

СУДИННІ РОСЛИНИ МЕЗИНСЬКОГО НПП

Під редакцією Ю.О.Карпенка

Технічний редактор Єрмоленко О.М.

Підписано до друку 29.12.2016 р. Формат 60x84 1/16.

Папір офсетний. Друк на різнографі.

Ум. друк. арк. 6,25+0,5 іл. Ум. фарб.-відб. 6,25+0,5 іл. Обл.-вид. арк. 5,81+0,46 іл.

Зам. № 0094. Наклад 300 прим.

ТОВ «Видавництво «Десна Поліграф»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.

Серія ДК № 4079 від 1 червня 2011 року

Тел. (0462) 972-664

Віддруковано ТОВ «Видавництво «Десна Поліграф»

14027, м. Чернігів, вул. Станіславського, 40